

KURJER ZACHODNI

»ISKRA«

ROK XXVIII

Sobota 9 października 1937 r.

Nr. 278

Adres Redakcji i Administracji: Sosnowiec,
Piłsudskiego 4. Telef.: Red. 61064, Adm. 61073

P.K.O. 302.712

Oplata pocztowa
uiszczona gotówką

Prenumerata miesięczna z odnośnikiem do dec. i przesyłką pocztową **2.50** zł.

Gigantyczne zbrojenia Ameryki Roosevelt postanowił interweniować na rzecz pacyfikacji świata

LONDYN, 8.10. Dzienniki angielskie donoszą z Ameryki, że prezydent Roosevelt zdecydował zainicjować wielką akcję zbrojeniową.

Wiadomości o gigantycznym programie zbrojeń Roosevelta krążyły na Wallstreet i spowodowały znaczną haussę, zwłaszcza w dziedzinie akcji zakładów lotniczych i stalowych. Pogłoski szły w tym kierunku, że prezydent zamierza zwołać specjalną sesję kongresu na której przedstawiłby program zbrojeniowy i zażądałby stosownych funduszy w wysokości od 600 milionów do 2 miliardów dolarów. Informacje te wywołują jednak pewien sceptycyzm, bo dla wydatkowania tej sumy Roosevelt nie miałby potrzeby zwracać się do kongresu, albowiem skarb amerykański rozporządza dostatecznymi sumami dla pokrycia tego wydatku.

W Waszyngtonie wiadomości o rzekomych planach kampanii zbrojeniowej prezydenta nie znajdują na razie potwierdzenia, ale nie ulega wątpliwości, że zainicjowanie takiej akcji byłoby bardzo popularne z punktu widzenia ożywienia życia gospodarczego kraju i powstrzymania katastrofalnego spadku na giełdzie, który stanowił coraz większą troskę rządu. Poza tym zaś pogotowie wojenne Wielkiej Brytanii, które tak wzmogło ciężar gatunkowy rządu brytyjskiego w rozwiązywaniu zagadnień międzynarodowych, stanowi dla Stanów Zjednoczonych przykład do naśladowania, tym bardziej, że jak wy-

nika z ostatniej enuncjacji amerykańskich, rząd Stanów Zjedn. zdaje sobie sprawę z tego, iż wypadnie mu niezadługo odegrać swoją aktywną rolę przy rozwiązywaniu komplikującej się sytuacji międzynarodowej. Powoływanie się prezydenta Roosevelta w dniu 5

października w Chicago na to, że Stany Zjednoczone wydają tylko 11 proc. swego budżetu na potrzeby obrony, podczas gdy inne mocarstwa wydają aż do 50 proc., było jak utrzymują w Ameryce, wyraźną aluzją co do konieczności zainicjowania szerokiego planu zbrojeń.

Japoński min. wojny odpięra zarzuty Roosevelta

LONDYN, 8.10. Japoński minister wojny Sugiyama oświadczył w wywiadzie prasowym odnośnie do mowy Roosevelta, że wszelkie oskarżenia pod adresem Japonii zarzucające jej naruszenie układów międzynarodowych nie są zgodne z rzeczywistością.

Nie życzymy sobie — mówił minister — żadnego mieszania się mocarstw trzecich, lecz bezpośredniego zlikwidowania konfliktu między Chinami a Japonią. Nasze armaty będą grać w Chinach tak długo, aż Chiny przekonają się o swoich błędach. Armia japońska jest na to przygotowana.

Minister oświadczył w dalszym ciągu, że jest świadom powagi międzynarodowej sytuacji, jednak mimo to nikt nie może przeszkodzić Japonii w przeprowadzeniu do końca swych operacji wojсковych w Chinach.

TOKIO, 8.10. Przedstawiciel ministerstwa spraw zagranicznych oświadczył iż rząd japoński ogłosi niezwłocznie komunikat w sprawie zwołania konferencji 9 mocarstw. Przed ogłoszeniem tego komunikatu nie będzie złożone żadne oświadczenie na ten temat. Japońskie kółła dyplomatyczne zdają się być bardzo zadowolone z treści komunikatu,

który nie wnosząc nowych elementów sprecyzować ma niektóre punkty.

WIEDEŃ, 8.10. Z Rzymu donoszą, że wobec sensacyjnej mowy prez. Roosevelta, wygłoszonej w Chicago, Mussolini przerwał swój wypożyczek w Rocca della Camminata i powrócił do Rzymu. W kołach włoskich utrzymują, iż Mussolini zamierza wystąpić w najbliższym czasie z mową, będącą jakby odpowiedzią na mowę Roosevelta i przedstawiającą stanowisko Włoch wobec zagadnień międzynarodowych.

Zydzi ze Śląska INTERWENIUNIA W WARSZAWIE

WARSZAWA, 8.10 (tel. wł.). Do Warszawy przybyła ze Śląska delegacja drobnych handlarzy żydowskich wraz z reprezentantami izraelskiej gminy wyznaniowej celem przeprowadzenia interwencji u władz centralnych w sprawie ograniczeń handlu żydowskiego, przeprowadzonego przez władze lokalne niektórych miejscowości (podział miejsc ograniczenie do sprzedaży tylko niektórych artykułów i t.p.).

Mussolini powołał 125.000 MŁODZIEŻY POD BRON

LONDYN, 8.10. W angielskich kołach politycznych oraz w Paryżu i Brukseli wielkie poruszenie wywołała wiadomość o powołaniu przez Mussoliniego pod broń 125 tysięcy młodych ludzi z roczników 1909 i 1910.

Ambasador włoski w Londynie zdemontował pogłoski te, niemniej jednak w dobrze poinformowanych kołach twierdzi się, że na wyspach Balearskich czyni się w gorączkowym tempie jakieś tajemnicze przygotowania wojskowe.

Należy się liczyć z nowymi poważnymi wydarzeniami na terenie Hiszpanii.

Zawieszone posiedzenie SENATU BELGIJSKIEGO

BRUKSELA, 9.10. Na wczorajszym posiedzeniu senatu doszło do zajść, w których wyniku musiano przerwać obrady. Powodem zajść była sprawa finansisty Juliusza Barmata.

W czasie śledztwa wszczętego w sprawie fałszerstwa i oszukiwania bankructwa Barmat, wydany z Belgii i mieszkający obecnie w Holandii nie zjawił się na wezwanie sędziego, niedawno jednak przybył do Brukseli, zapożyczony w specjalne zezwolenie na 24 godziny, ażeby złożyć zeznanie przed komisarem, prowadzącym śledztwo w sprawach finansowych. Senator flamandzki Vandieren postawił wczoraj po południu w senacie zapytanie do ministra sprawiedliwości w sprawie tej podróży Barmata, spotkał się jednak z tak gwałtownymi atakami socjalistów, że przewodniczący zawiesił posiedzenie.

Tragiczna śmierć 11 OSÓB

BATAWIA, 8.10. Z powodu zepsucia się hamulców samochod ciężarowy wpadł na dom i uszkodził go poważnie. W wypadku tym poniosło śmierć 11 osób.

Ulewy utrudniają walki na Dalekim Wschodzie

LONDYN, 8.10. Wielka bitwa na północ od Szanghaju rozgrywa się w niezwykle ciężkich warunkach. Błotniste tereny nadrzeczne zamieniły się wskutek niustannej gwałtownej ulewy w jeziora.

Wojska japońskie brnąc po kolana w wodzie atakują zalane okopy chińskie na sterzących wśród wody wysepkach. Wielokrotnie dochodzi do starć na bagnety, Chińczycy jednak utrzymują się na dotychczasowych stanowiskach.

Chinom północnym grozi jeszcze większa katastrofa. Chińczycy cofając się, pozrywali ze względów strategicznych tamy na rzekach i kanale cesarskim. Wielkie przestrzenie zostały zalane. Obecnie wskutek ulewnych gęszczonej kłęsk powodzi obejmującej coraz to nowe tereny. Wojska japońskie musiały z powodu powodzi wstrzymać marsz na niektórych odcinkach między liniami kolejowymi Pekin—

Hankou i Tientsin — Fukau.

Z Tait-Yuan, stolicy prowincji Szansi donoszą do agencji chińskiej „Central News“, że 2 tysiące Japończyków z 20 działami zajęło pozycje chińskie pod Ku-Sien, dziesiątkując pułk chiński. Bitwa po nadejściu posiłków chińskich toczy się w dalszym ciągu. Oddziały japońskie otoczone są jakoby w Yuan-Ping, na południe od Ku-Sien.

260 SAMOLOTÓW SOWIECKICH DLA CHIN

LONDYN, 8.10. Agencja Domei donosi, że ambasador sowiecki w Chinach Bogomolow, który bawi obecnie w Moskwie, zawiadomił telegraficznie rząd nankijski, iż Sowiety przysyłają do Chin 260 samolotów wojennych. Samoloty przylecą do Chin przez chiński Turkiestan do Lanczou (w prow. Kansu), a stamtąd do Nankinu.

Interwencja rabinów

WARSZAWA, 8.10. (Tel. wł.) Związek rabinów podejmuje interwencję u odpowiednich władz w sprawie nie zatrudniania w soboty pobożnych, zwolnionych ze służby wojskowej, a przydzielonych do kadry pracy.

Poza tym Związek rabinów będzie interweniował w Ministerstwie wyznań religijnych i oświecenia publicznego w sprawie grzywnien nałożonych na żydów w Częstochowie za stawianie kuczek na balkonach w czasie ubiegłych świąt żydowskich. Jak wiadomo, władze częstochowskie ukarały drogą administracyjną 51 żydów grzywnami do 50 zł.

Wielka narada polityczna przy udziale P. Prezydenta R.P. i Marsz. Smigłego-Rydz

WARSZAWA, 8.10 (tel. wł.). Jak już wczoraj donosiliśmy, onegdaj odbyła się w Prezydium Rady ministrów w obecności P. Prezydenta Rzplitej i p. Marszałka Smigłego-Rydz narada polityczna, w której wzięli udział członkowie rządu a premierem gen. Sławojem Składkowskiem na czele oraz szef Obozu Zjednoczenia Narodowego płk. Adam Koc. Narada trwała od godz. 4.30 do 9.30 wiecz.

Wielką naradę polityczną zaliczyć należy do wydarzeń niezwykle ważnych i nie wątpliwie o dużym znaczeniu. Niezwykłość tę sprawił fakt obecności P. Prezydenta Rzeczypospolitej i Marszałka Smigłego-Rydz oraz szefa Obozu Zjednoczenia Narodowego płk. Adama Koca.

To też wieść o rozpoczęciu narady w takim składzie wywołała w kołach politycznych liczne komentarze i domysły. Przewidywano nawet zmiany personal-

ne w rządzie, względnie zmianę całego gabinetu.

Ogłoszony dopiero późnym wieczorem komunikat oficjalny położył kres tego rodzaju domysłom i jednocześnie stało się wiadome, że ani zmiana rządu, ani też jego rekonstrukcja nie nastąpi.

Narada wczorajsza poświęcona była omówieniu całokształtu zagadnień politycznych oraz ustaleniu wytycznych wewnętrznej polityki na przyszłość.

ZWIEDZAJCIE JAKNAJLICZNIEJ

WYSTAWĘ KATOWICKĄ „PRZED ZIMĄ“. Z WYSTAWĄ SZTUKI
od 2-X — 17-X 1937 r.

Niskie ceny wstępu!

Otwartą na terenach Wystawowych TARGÓW KATOWICKICH

Znaczne ulgi kolejowej!

Przemyt kokainy czy szpiegostwo? Z DNIA

Pojedynki hr. Wielopolskiego w obronie czci żony

WARSZAWA, 8.10. (Tel. wł.) Już 18 dni przebywa w więzieniu aresztowana przez „Gestapo” na dworcu w Berlinie hr. Wielopolska. Losy jej nie kształtują się pomyślnie.

Oficjalne czynniki niemieckie, które dotąd zachowywały całkowite milczenie w sprawie przyczyn aresztowania, udzieliły w ciągu czwartku informacji, że hr. Wielopolska oskarżona jest o groźną działalność przeciwko państwu niemieckiemu.

Według oświadczenia z tego samego źródła, hr. Wielopolska miała jakoby przyznać się do winy i udzielić szerszych wyjaśnień. Aresztowana ma niebawem stanąć przed niemieckim trybunałem.

Mimo interwencji konsulatu polskiego w Berlinie, do aresztowanej nie dopuszczono dotąd nikogo. Władze niemieckie tłumaczą izolację hr. Wielopolskiej wymaganiami śledztwa.

Do rodziny nadeszła hr. Wielopolska dotychczas trzy listy. Dwa pierwsze napisane były w języku niemieckim, trzeci list pisany był przez hrabinę Wielopolską już w języku polskim, przy czym aresztowana podkreśla z naciskiem, że listy do niej będą jej tylko wtedy doręczane, jeżeli będą pisane w języku niemieckim. W listach swych hr. Wielopolska nie porusza zupełnie sprawy o co jest oskarżona.

Aresztowaniem polskiej arystokratki przez agentów „Gestapo” zajmuje się bardzo szeroko prasa londyńska, a szczególnie dziennik „Daily Express”. Dziennik ten przynosi sensacyjną wiadomość

o dwu pojedynkach, jakie ostatnio odbyły się w Warszawie pomiędzy mężem aresztowanej, przeszło już 50-letnim hr. Józefem Wielopolskim a dwoma panami z polskiej arystokracji.

Powodem pojedynku było oświadczenie dwu panów z arystokracji polskiej, że małżonkę hr. Wielopolskiego

aresztowano pod zarzutem przemycania kokainy.

Hr. Wielopolski uznał to za ciężką obrazę swojej małżonki i wysłał obu arystokratom sekundantów. Ponieważ strona wyzwana nie zgodziła się na odwołanie zarzutów i przeprosze-

nie hr. Wielopolskiego, doszło do dwu pojedynków. W pierwszym — jak donosi „Daily Express” —

hr. Wielopolski miał zranić swego przeciwnika. Drugi pojedynek skończył się bezkrwawą wymianą strzałów.

3-dniowy strajk protestacyjny studentów-żydów

WARSZAWA, 8.10. (Tel. wł.) Rektor SGH w Warszawie wydał wczoraj zarządzenie, aby studenci żydzi siedzieli na oddzielnych ławkach. Jest to czwarta z kolei wyższa uczelnia w Warszawie, wprowadzająca system ławkowy.

Studenci żydzi nie siadają w przeznaczonych dla siebie ławkach, lecz słuchają wykładów stojąc, albo zajmują miejsca przeznaczonych dla niechrześcijan.

W ławkach przeznaczonych dla żydów siadają demonstracyjnie studenci polscy, należący do grupy socjalistycznej.

Wykłady odbywają się na wszystkich uczelniach w spokoju.

Jak donoszą dzisiejsze dzienniki żydowskie, studenci-żydzi mają proklamować trzydniowy strajk protestacyjny przeciw zarządzeniom rektorów o rozdzielne miejsca. Strajk ma się rozpocząć w poniedziałek i prawdopodobnie będzie połączony z okupacją żydowskiego Domu Akademickiego przy ul. Sierakowskiego.

Sprawa strajku będzie jednak ostatecznie zdecydowana na jutrzejszym zjeździe przedstawicieli organizacji żydowskich wszystkich uczelni w Polsce.

Czy dojdzie do strajku urzędników państwowych we Francji

PARYŻ, 8.10. Rząd p. Chautemps stanął w obliczu nowych trudności, tym razem ze strony urzędników państwowych, którzy grożą w razie nieuwzględnienia żądania podwyżki zarobków strajkiem na terenie całego kraju.

Odbyły w Paryżu wielki wiec urzędników państwowych, zakończyły się uchwaleniem prawdziwego ultimatum pod adresem rządu. Urzędnicy państwowi nie zgadzają się na ewentualne przystosowanie zarobków od 1 stycznia, lecz żądają podwyżki 150 fr. miesięcznie już od 1 października, czyli nawet z działaniem wstecz. Podwyżka ta miała być tylko w części rekompensować straty, poniesione przez ogół urzędniczy na skutek dewaluacji franka i wskutek powszechnej drożyzny, nie przesądzała dalszej akcji na rzecz zasadniczego au-

tomatycznego dostosowania pensji urzędników do stale zmieniających się cen.

Z kół urzędniczych zapowiadają, iż celem poparcia swych żądań urzędnicy państwowi przygotowują wielką demonstrację na koniec bieżącego miesiąca, mniej więcej koło 20 października, która będzie miała charakter ostatecznego ostrzeżenia, po czym przystąpiono by już do organizowania solidarnej akcji strajkowej.

Jak wiadomo, rządu Frontu Ludowego przyniosły urzędnikom państwowym tylko zniesienie 10-procentowej obniżki, wprowadzonej swe go czasu przez rząd Laval'a, a od czasu powstania rządu Frontu Ludowego koszty utrzymania wzrosły we Francji mniej więcej o 40%.

P. Marszałkowa Piłsudska prostuje nieprawdziwą wiadomość

P. Marszałkowa Aleksandra Piłsudska nadeszła do redakcji P.A.T. następujące oświadczenie z prośbą o podanie do wiadomości publicznej:

„W n-rze 260 „Ilustrowanego Kuriera Codziennego” ukazała się wiadomość, jakoby 18 września jechała z Krakowa z rodziną 3 klasą, nie mogąc otrzymać miejsca w 2. Wiadomość ta stała się powodem artykułów różnych pism (nr. 40 „Świata”, nr. 42-778 „Wiadomości Literackich” i in), godzących

baż w pracowników kolejowych, bądź w sfery rządowe, czy nawet społeczeństwo.

Otóż muszę sprostować, że wiadomość powyższa jest nieprawdziwa: 18.9. rb. jechałam z rodziną nie 3 kl., a 2 klasą, gdzie miałam miejsce siedzące. Muszę stwierdzić także, że służba kolejowa odnosiła się zawsze i odnosi do mnie wprost z przesadną grzecznością i przykro mi, że spotkała ją krzywda w związku z tą osobą.”

(—) A. Piłsudska

ROK „ZABIJAJ”

Z ciekawym „curiosum” swego rodzaju wystąpił tygodnik hebrajski „Baderach”, witając nowy rok żydowski, 5698-ny:

„Pięro samo zadrżało i odskoczyło od papieru, gdyśmy zanotowali liczbę tego roku”.

Dlaczego? — zapyta czytelnik polski. Wyjaśniamy przeto: Cyfry hebrajskie składają się z liter. Litera nowego roku żydowskiego brzmi „tyrach”, co oznacza „zabijaj”.

Pisze więc dalej autor artykułu wstępne go:

„Serce drży w nas, gdy przed nami sterca litera-liczby tego słowa strasznego. „Z bolesnym sercem i uczuciem pokłapnięcia własnego, niemal koniecznego, musimy przyznać, że wśród wydarzeń nowych zabójstw, prócz „dawnych, wkraczamy w nowy rok”.

Żeby zaś nie było wątpliwości, co autor żydowski ma na myśli, wymienia on, że (jakoby) najokrutniejsze rzeczy przeciw żydom dzieją się:

„w kraju, mającym największą liczbę żydów w Europie i „gdzie walka ze straganem żydowskim stała się świętą wojną”.

Gdy się to czyta, to istotnie „pięro drży i odskakuje od papieru...”

Ojciec 38 dzieci

BERLIN, 8.10. Niemieckie biuro informacyjne donosi, że 64-letni mieszkaniak Rethem stał się ostatnio ojcem 38 dziecka. Ma on obecnie trzecią żonę, tak iż dzieci jego pochodzą z trzech matek. Z 38 dzieci żyje 34. 60 wnuków jest już potomkami tej najliczniejszej chyba rodziny w Niemczech.

Włamywacze w magazynie KOPALNI „SATURN”

W nocy na piątek do magazynu kop. „Saturn” dokonano złodziejskiego włamania. Sprawcy przez podkop pod drzwiami dostali się do magazynu i skradli kilkadziesiąt kilogramów białego metalu. Włamanie i kradzież sposobiono dopiero rano, alarmując policję.

Jak wykazało dochodzenie, włamywacze wstali się w obręb kopalni przez wysoki mur. Tą samą drogą uciekli z łupem.

Włamanie to jest bardzo zuchwałe, bo przecież kopalnia znajduje się w ruchu dzieł i nie i włamywacze łatwo można było zauważyć. Celem wykrycia włamywaczy zamobilizowano najlepsze siły policyjne.

GIEŁDA PIENIĘŻNA

Dewizy: Belgia 89.15, Gdańsk 100, Holandia 292.65, Londyn 26.20, Nowy Jork 5.29.25, Paryż 17.47, Praga 18.52, Sztokholm 135.20, Szwajcaria 121.80, Wiedeń 99.

Papiery procentowe: Dolarów 38.75, 3 pr. inwest. I em. 68.75, II em. 69.75, 4 proc. po konsolidacyjną 59.75, 4 proc. po konsolidacyjną 61.75, 4 i pół proc. po wewn. 56.25.

Akcje: Bank Polski 108.50, Warsz. Cukier 36, Warsz. Węgiel 26, Lipop 53.50, Norblin 66, Starachowice 32, Żyrardów 57.50.

L. WOLFE

W pogoni za ojcem

POWIEŚĆ WSPÓŁCZESNA

Autoryzowana adaptacja Eugeniusza Bałuckiego

59)

Daniel Barker pogrążył się w głębokich rozmyśleniach. Po chwili powiedział cichym głosem:

— Nie kwestionuję. Pan ma słuszość. Ale to są jedynie domysły, przemawiające przeciwko mnie, lecz jeszcze nie dowody.

— Tak jest.

— Ważniejsze dla mnie byłoby się dowiedzieć, czy ja robię na panu wrażenie człowieka nieobliczalnego?

— Pańskie żrenice są w porządku — powiedział wymijająco doktor Turner.

— Z drugiej strony widzę u pana wyraźne objawy przewrażliwienia. Pan jest charakterystycznym okazem drugiego syna arystokratycznego rodu angielskiego. Pan zawsze stał na drugim miejscu: — Barker słuchał z natężoną uwagą. — Zawsze się pan czuł pokrzywdzonym. Szczęście pana nie

głębiło zbytnio, nie kapitanie.

— Tak, to prawda — potwierdził Barker z łagodnym uśmiechem.

— Żle się stało, że nic nie wyszło z pańskiego małżeństwa z miss Barbarą Donall. Jeszcze gorszym było nie-szczęście, jakie pana spotkało z okrem, bo tu trzeba szukać źródła przesładowania, że pana stałe przesładowuje niesprawiedliwość, przechodząca granice wytrzymałości ludzkiej.

— Mówi pan jak wielki czarnoksiężnik — powiedział kpiąco Barker. — Wszystko, co mi pan powiedział, jest jednocześnie i prawdziwe i fałszywe.

— Doktor Turner nie protestował. — W szczególności pańska psychoanaliza wcale mi nie trafiła do przekonania. Prawdopodobnie dlatego, że jestem człowiekiem niewykształconym i pozbawionym fantazji. — Lekarz pokiwiał głową. — Ale żeby mi jakąś ko-

rzyść z tej dysputy akademickiej, niech mi pan powie, panie doktorze Turner, jak mam postępować, by uzyskać bardziej przychylną ocenę lekarzy chorób nerwowych i krewnych?

Doktor Turner przyglądał nieistniejące wazy.

— Przede wszystkim ośmieliłbym się poradzić panu kapitanowi, aby zaniechał poszukiwań pańskiego ojca.

Daniel Barker roześmiał się.

— Wiedziałem, że do tego dojdzie.

— Panie kapitanie. Te poszukiwania nie mają sensu niezależnie od tego, czy będzie rezultat czy nie. Po co pan igra z losem? Czy pan na serio myśli, że jeśli pański ojciec żyje, to pan go zmusi do prowadzenia takiego życia, jakie uważa za odpowiednie? Porywa się pan na czyny, urągające boskim i ludzkim prawom. — Barker milczał.

— Mógłbym panu przytoczyć wiersz biblijny, który jasno i wyraźnie potępia takie poczynania. Jestem synem pastora i doskonale znam biblię.

— Cóż mówi ten wiersz?

— Ten wiersz biblijny mówi: „Nie będą zabici ojcowie za syny, ani synowie za ojce; ale każdy za grzech swój umrze”.

Po chwili milczenia dodał:

Uważam, że to są cudowne słowa.

— Pan jest nadzwyczajny, panie doktorze Turner, tylko werset jest zastosowany źle. Wcale nie chcę być zabity za ojca, jeśli żyje, chcę go jeszcze raz zobaczyć, żeby mu uściśnić rękę. I więcej nic. — Zapytał sztycher. —

M apan i na to wiersz biblijny?

— Nie — cierpliwie odpowiedział lekarz.

— A co mi pan jeszcze radzi, panie doktorze Turner?

— Stawia mnie pan w przykrych sytuacjach. Daję panu dobre rady w najlepszej wierze i jednocześnie wiem, że one nigdy nie znajdą uznania, chociaż by dlatego, że pochodzą ode mnie. Muszę milczeć, by nie być posądzonym o dwulicowość.

— Tego może się pan nie obawiać. Uważam za rzecz zupełnie naturalną, że pan mówi i działa w interesie swego mocodawcy.

— Oczywiście. Ale proszę mi wierzyć, panie kapitanie, że do pana jestem usposobiony naprawdę bardzo życzliwie.

Barker poruszył się niecierpliwie.

(D. e. n.)

Na froncie górnictwa węglowego w kraju i za granicą

Polski przemysł węglowy nie ma szczęścia — takim tytułem zaopatrzyła „Dępeza” artykuł omawiający sytuację przemysłu węglowego. Bowiem wbrew wszelkim pozorom — koniunktura dla węgla polskiego kształtuje się niepomysłnie? Powierzchniowa ocena sytuacji doprowadziła do pochopnych wystąpień o ograniczeniu czasu pracy, akcji podwyżkowej i t. d. Tymczasem?... Tymczasem „jutro” przemysł węglowy nie zapowiada się zbyt optymistycznie. Dlaczego?

Przyczyna tkwi w niskiej koniunkturze światowej na węgiel. Nie długo trwał okres pomyślności eksportowej dla polskiego węgla. Wydobyte niewątpliwie wzrosło, poprawa już się zaczęła zarysowywać w związku z poprawą cen eksportowych. Trwało to stosunkowo nie długo i oto na rynkach światowych zaczyna się znowu niska, która niewątpliwie odbije się i na położeniu polskiego przemysłu węglowego. Czytamy w „Dępe-

zie”: „Ostanie koniunktury światowej musi się również odbić i na rozwoju koniunktury w Polsce. Wprawdzie po przejściowym spadku wskaźnika ogólnej produkcji przemysłowej w czerwcu wskaźnik ten wykazał w lipcu wzrost dość znaczny, a w sierpniu o wiele mniejszy wzrost, ale już we wrześniu nastąpiło odwrócenie, jeżeli wszystkie oznaki nie mylą, ponowne zmniejszenie ogólnej produkcji przemysłowej i to pomimo prowadzonych w ramach rządowego planu inwestycyjnego dużych robót publicznych.

W każdym razie zapotrzebowanie na węgiel, które we wrześniu zbliża się do normalnego poziomu, w październiku, osłabło tak znacznie, że kopalnie miały duże trudności z umieszczeniem na rynku wyprodukowanych ilości. A i tak jeszcze z ilości sprzedanych, zwłaszcza, jeżeli idzie o węgiel opałowy, większa część, a nie całość, zalega po składach hurtowni, uniemożliwiając już z góry odpowiedni normalnym warunkom zwiększenie wydobycia i zbytu w październiku. Jeżeli więc wzrost wydobycia i zbytu we wrześniu przekroczył może odcinek z sierpnia, to już dziś można przewidzieć, że wydobycie i zbytu wewnętrznego w październiku, wbrew wszelkim, na doświadczeniu opartym założeniom, nie osiągnie nawet poziomu wrześniowego.

To pogorszenie się sytuacji w przemyśle węglowym znajdzie swój wyraz również i w stanie zatrudnienia. W ciągu ostatniego roku kopalnie, dążąc do złagodzenia wciąż jeszcze smacznego bezrobocia wśród górników, przyjęły do pracy około 7 tys. nowych robotników.

W związku z tym nie można było przeprowadzić całkowitej likwidacji turnusów i świętówek, których ilość jednak, w miarę polepszenia się koniunktury, stale malała. Tymczasem w sierpniu

zupełnie nieoczekiwanie ilość świętówek, skutkiem ograniczenia zbytu, wyniosła 5,55 proc. dniówek należnych wobec 5,06 w lipcu, a niewątpliwie podniosła się jeszcze bardziej w ciągu września.

Widać to już zupełnie wyraźnie z cyfr, dotyczących śląska, gdzie ilość świętówek, skutkiem ograniczenia zbytu, podniosła się z 4,72 proc. dniówek należnych w lipcu na 5,12 proc. we wrześniu.

Tak więc miesiące jesienne i zimowe, które natury rzeczy stanowią właściwy sezon w przemyśle węglowym i wykazują zawsze najwyższe cyfry wydobycia i zbytu zapowiadają się w tym roku niezbyt wesoło.

Najprawdopodobniej cyfry odnośne nie przekroczą cyfr z miesięcy letnich, tj. z sezonu martwego.

Polski przemysł węglowy nie ma szczęścia. Nie ma dla tego, że w okresie dobrej koniunktury eksportowej nie mógł go w pełni wy-

zyskać (kontrakty, gwałtowna zwyżka cen: drzewa itp.), a gdy nabrał pewnego rozmachu

Górnicy w obronie kartelu węglowego w Anglii

Kiedy na początku bieżącego roku gwałtownie zaczęło wzrastać zapotrzebowanie na węgiel, zawieszono zostały niektóre zarządzenia, dotyczące udziału poszczególnych kopalń w ogólnym wydobyciu zagłębi i ograniczając produkcję.

To rozluźnienie zarządzeń, dotyczących kartelizacji, przemysłu węglowego w Anglii obowiązywało początkowo na okres sześciu miesięcy od 1 kwietnia do 1 października r.b., jednak wobec przypuszczalnie wielkiego zapotrzebowania na węgiel także w miesiącach następnych termin ten zostanie pewno przedłużony na dalsze 6 miesięcy.

eksportowego na rynku światowym zaznaczyła się zmniejsza.

To stanowisko spotkało się jednak ze sprzeciwem górników, którzy interweniowali u ministra górnictwa, domagając się pełnej kartelizacji przemysłu węglowego.

Górnicy obawiają się, że rozluźnienie kartelu może doprowadzić do spadku cen węgla, co odbiłoby się ujemnie na ich zarobkach.

Według obowiązującej obecnie umowy zbiorowej wysokość stawek płac jest bowiem uzależniona od wysokości utargów kopalń. Poza tą akcją pośrednią, o charakterze zapobiegawczym górnicy angielscy nie występują z żadnymi żądaniem podwyżki zarobków.

Nowa podwyżka cen węgla we Francji

Francuska Komisja Kontroli Cen zatwierdziła podwyżkę cen węgla w granicach od 9 do 20 fr. fr. na tonę, zależnie od sortymentu oraz podwyżkę cen brykietów i koksu o 20 fr. fr. na tonę. „The Iron and Coal Trades Review”, poświęcając temu wydarzeniu obszerny komentarz, podkreśla, że

podwyżka cen węgla została spowodowana znacznym zwiększeniem ciężarów fiskalnych, a w pierwszym rzędzie podwyżką podatku przemysłowego w lipcu r.b. Reformy podatkowe min. Bonnet'a stawiały bowiem pod znakiem zapytania rentowność

przemysłu węglowego we Francji.

W celu zwiększenia produkcji węgla przemysł uzyskał

prawo do czterech dni pracy w godzinach nadliczbowych.

Ze względu jednak na to, że jest to związane z poważnymi kosztami, gdyż za godzinny nadliczbowy robotnikom przysługują specjalny dodatek przemysłowy nie entuzjastycznie się z tym uprawnieniem i zamierzają z niego skorzystać jedynie w imię interesów ogólnopństwowych. Pomimo to jednak może się okazać koniecznym zaangażo-

wanie z powrotem górników polskich, którzy w czasie kryzysu zmuszeni byli opuścić granice Francji.

Podniesienie poziomu produkcji jest obecnie we Francji jednym z głównych celów polityki gospodarczej. Na czoło wszystkich gałęzi przemysłu wysuwa się pod tym względem górnictwo węglowe, gdzie na skutek wprowadzenia czterdziestogodzinnego tygodnia pracy, wydobycie węgla było w pierwszych 7 miesiącach r.b. o 1,3 miliona ton mniejsze niż w analogicznym okresie roku 1936.

Brak węgla w Belgii

„Deutsche Bergwerks-Zeitung” donosi z Brukseli, że ceny węgla w Belgii pozostaną prawdopodobnie do końca roku bez zmiany. Ponieważ jednak ujemne skutki skrócenia czasu pracy występują z coraz to większą siłą, jest bardzo prawdopodobne, że po 1 stycznia obecny poziom cen węgla nie da się już utrzymać i rząd będzie się musiał zgodzić na nową podwyżkę. W każdym razie przy obecnych cenach zapotrzebowanie poważnie przewyższa podaż, a import węgla napotyka na coraz większe trudności. Ze 110 tys. t. zamówionych ostatnio przez koleje belgijskie, nadeszło tylko 70 tys. t. i to po cenach o 15 fr. na tonie wyższych.

Zatargi socjalne we Francji.

Jak donosi „Nachrichten für Aussenhandel”, niezbędna do odbudowy równowagi gospodarczej we Francji, współpraca świata robotniczego z przemysłem nie łatwa jest w praktyce do urzeczywistnienia. Dowodem tego najlepiej wypadki, jakie miały ostatnio miejsce na hutach Acieries d'Hirson. Huty te od dłuższego już czasu są terenem konfliktów z robotnikami. W ostatnich dniach robotnicy siłą usunęli z fabryki trzech majstrów i pomimo interwencji kierownictwa zakładów nie chcieli ich do pracy dopuścić.

Powstały na tym tle zatarg pomiędzy dyrekcją a robotnikami przybrał tak wielkie rozmiary, że w rezultacie zakłady Acieries d'Hirson musiały zostać zamknięte. Okazuje się, że masy robotnicze karmione od roku różnymi przywilejami i reformami nie łatwo dają się ująć w karby normalnej dyscypliny społecznej.

Spotkanie Hitlera z KS. WINDSORU

„United Press” dowiadyuje się, że ks. Windsoru zamierza przybyć do Niemiec i będzie przyjęty przez kanclerza Hitlera w Berchtesgaden. Para książęca zwieździ w Niemczech osiedla robotnicze, nowe koszar i inne obiekty wojskowe.

Popierajcie i zapisujcie się na członków L. O. P.P.

Pamiętaj,
że wielkie wygrane
padają stale

w szczęśliwej kolekturze

KAFTALA

Katowice, Dyrekcyjna 2 4319
że w 39-ej Loterii prócz wielkiej wygranej

zł. 75.000. na nr. 5329

padła tam wielka ilość wygranych na około

zł. 1.500.000.-

Kto zatem gra u KAFTALA zdobywa fortunę!

LOS Y do I-ej klasy już są do nabycia.

Listowne zamówienia załatwia się odwrotnie. Konto P.K.O.304.761.

W 3-cią rocznicę tragicznej śmierci króla Aleksandra I.

Trzy lata już minęło, jak nieubłagana śmierć zabrała jednego z największych postaci wielkiej wojny i ostatniego dwudziestolecia.

Jeszcze w żywej pamięci mamy ową straszną tragedię, jaka rozegrała się dn. 9 października 1934 r. na ulicach Marsylii. Aleksander I, młody, dzielny król odbudowany w wielkiej zawierusze wojennej państwa jugosłowiańskiego, oraz min. Barthou, kierownik polityki zagranicznej Francji

padli wówczas od kul fanatyzowanych spiskowców.

Ten straszliwy mord poruszył całą Europę i wywołał powszechny żal i oburzenie. Jednakże, o ile Francja przez śmierć jednego z najwybitniejszych mężów stanu Europy poniosła b. bolesną stratę, o tyle zgon króla Aleksandra I stał się dla Jugosławii ciosem nie-

powetowanym.

Uprzytomnić sobie przede wszystkim należy, że król Aleksander I w dziejach ostatnich lat dwudziestu, od tej przełomowej chwili, gdy stara twierdza nad Dunajem, stolica Serbii zostaje zbombardowana armatami austriackimi

był symbolem ducha niepodległościowego swego narodu.

Jako młody król, staje na czele armii i dzieli z narodem tragiczne losy lat wojennych, ognem nieszczęść, jakie spadają na kraj. Ale dzięki też z narodem wielką przemianę losu, klęskę wrogów i walne zwycięstwo idei niepodległości.

A poza tym bierze król Aleksander na siebie całe brzemie odpowiedzialności za zjednoczenie wielkie państwo Jugosławian. Jemu przypada dziejowa rola

scementowania państwa Serbów, Chorwatów i Słowenów,

sprowadzenia do wspólnego mianownika rozbieżności, wywołanych przez stulecie, zabiłienia ran, zadanych przez pozogę wojenną ziemiom ojczystym.

W tych latach powojennych król Jugosławii jest głównym ogniskiem, koncentrującym myśl państwową, jest czynnym w każdej dziedzinie, polityki, wojska, gospodarki,

jest wykładnikiem idei zjednoczenia trzech narodów

w silny, wewnętrznie zwarty twór państwowy. Jugosławii brakuje więc człowieka wielkiego ducha i siły. W dniu żałobnej rocznicy łączymy się sercem z bratnią Jugosławią i ozoimy z Nią pamięć Wielkiego Zjednoczyciela Słowian.

Przed zjazdem FRONTU MORGES

„Kurier Poranny” donosi:

W kołach politycznych utrzymują, że w obradach Frontu Morges w najbliższą niedzielę weźmie prawie napewno udział gen. Haller. Tymczasem pogłoski, jakoby w obradach miał wziąć udział gen. Sikorski są bezpodstawne.

Dowiadujemy się również że łączenie z powyższymi obradami nazwisk b. premiera Ponikowskiego, adw. Bitnera oraz b. prezesa Ch. D. Chacińskiego jest nieścisłe.

NADWRAŻLIWOŚĆ SKORY

Trzydniowa zmiana rozkładu jazdy na linii Strzemieszyce — Sosnowiec

OD REDAKCJI. P. T. Czytelniczki, które chciałyby zasięgnąć informacji w sprawie pielęgnowania swej urody od dr. med. J. Świątalskiej, mogą przysłać zapytania pod adresem K. Z. Porady i wskazówki na zadawane pytania będą ukazywały się w rubryce p. t. „Skarzynka kosmetyczna”.

Pociąg nr. 7124 z Maczek do Strzemieszyc odejdzie zamiast o g. 10.26 g. 11.00; do Kazimierza przyjazd o g. 11.10, odjazd do Strzemieszyc g. 11.18, przybycie do Strzemieszyc o godz. 11.30

Od dnia 14 bm. wymienione wyżej pociągi kursować będą według normalnego rozkładu jazdy.

KRONIKA ZAGŁĘBIA

KALENDARZ DNIA

Sobota

9
Paździer.

Dionizego Areop., Ludwika.
Słowiański: Domogosta.
Słońca wsch. 5.49, zach. 16.57
Księżycy wsch 11.6, zach 19.12

HISTORIA PODAJE:

1384 Kazimierz Wielki zatwierdza przywileje dla żydów w Polsce.
1621 Pokój chociński z Turkami.
1779 Śmierć gen. Kazim. Pułaskiego w bitwie pod Savannah o wolność Stanów Zjednoczonych Ameryki.
1920 Wyzwolenie Wilna.

PRZYSŁOWIA:

„Jak się baba uprze, to jej nosa nie utrze“.

AFORYZMY:

Kłamać można tak długo, aż cię na kłamstwie przyłapia.

Kina w Sosnowcu grają dziś

ZAGŁĘBIE: „Tajemnice Żółtego Miasta“.
PATRIA: „Atak o świcie“.
EDEN: „Spotkali się w Paryżu“.

Harcerstwo na budowę SZKŁ POWSZECHNYCH

Teatr Miejski w Sosnowcu

Dziś w sobotę premiera świetnej komedii St. Donata pt. „Mała Kitty i wielka polityka” z pp. Anusiakówną, Lenczewskim i Szpiganiowiczem w rolach głównych oraz pp. Dworczyńską, Jasnorzewską, Cyglerem, Daneckim, Fijewskim, Lasoniem, Nawrockim i Romaniszynem w rolach pozostałych. Reżyseruje sztukę p. J. Klejer. Dekoracje projektu J. Gołaszewskiego. Przedstawienie to jest zakupione przez Związek Obywatelskiej Pracy Kobiet. Bilety kredytowane i zniżkowe nie ważne. Początek o godz. 20.30.

W niedzielę poranek o godz. 11.30 przedstawienie dla młodzieży szkolnej po raz ostatnie. Dana będzie przemiana komedia R. Niewiarowicza pt. „Gdzie diabeł nie może...”. Ceny miejsc od 25 cm do 1 zł.

W niedzielę po południu o godz. 16.30 po raz 9 „Małżeństwo” przebojowa komedia J. Vaszary'ego, która cieszy się niebywałym wzrost powodzeniem. Ceny miejsc od 25 gr.

W niedzielę wieczorem o godz. 20.30 powtórzenie doskonałej komedii pt. „Mała Kitty i wielka polityka“. Ceny miejsc od 25 gr.

W poniedziałek i wtorek przedstawienia robotnicze, zakupione przez Związek Przyjaźni, dana będzie komedia pt. „Mała Kitty i wielka polityka“.

Teatr w Katowicach

REPERTUAR

Sobota 9 bm. „Grube ryby“ godz. 15.30 —
„Zygmunt August“.
Niedziela 10 bm. Akademia Tow. Młodych

Polek godz. 11 — „Gdzie diabeł nie może..
godz. 15.50 — „Gdzie diabeł nie może“, g. 19

—oOo—
X NIE MA JESZCZE PROBOSTWA

* NIE MA JESZCZE PRZEBOSIWA
W KLIMONTOWIE. Wczoraj zamieści-

hłomy wiadomość o nominacji proboszcza w Klimontowie. Jak nas informują, w Klimontowie nie ma jeszcze parafii, a jedynie ks. Różnowski wikariusz z parafii zagórskiej odprawia nabożeństwa w miejscowej kaplicy. Ks. Różnowski, który uczy również dziatwę w miejscowej szkole, mieszka w Klimontowie.

× CIEKAWY ODCZYT NA PODŁO
SIU. Dn. 9 bm. dr T. Zajackowski wy-
głosi w świątyni na Podłożu jeden z
serii swych bardzo ciekawych odczytów
p.t. „Gruźlica, jej leczenie i zapobiega-
nie”. Ze względu na ważność tego od-
czytu dla Zagłębia, nawiedzonego plagą
gruźlicy, pożądanym jest jaknajliczniej-
szy udział publiczności. Postrzątek
godz. 7 wiecz. Wejście bezpłatne.

Do opieki I DOZORÓW SZKOLNYCH

Na podstawie pisma p. inspektora szkolnego — Rada szkolna powiatowa powiatu Będzińskiego zwraca się do opiek szkolnych i dozorów szkolnych w powiecie, aby opracowały budżety szkolne do dnia 10 bm. Opracowane budżety opieki przedkładają dozorum, dozory przesyła je natychmiast do Rady szkolnej powiatowej a Rada szkolna po rozpatrzeniu gminom, jako substrat do przemyslenia.

Budżety winny być opinią opiek, dozorów jakie istotne potrzeby mają szkoły, nie licząc się z tym, czy gminy te postulaty przyjmą czy nie. Opieki i dozory zastępują interesy dzieci i są wyrazicielami ich dobra, którego dzieci znać nie mogą. Prawdziwy obraz potrzeb szkolnych ma otworzyć oczy gminom na istotne potrzeby szkolnictwa. Nie tylko więc budynki, remont i potrzeby rzeczowe mają być uwzględnione ale i pomoce naukowe, ogrody szkolne, boiska gimnastyczne, sprawa dożywiania, wycieczki, kolonie i inne sprawy związane z życiem szkolnym.

Interes dziecka winien się wysuwać na czoło zagadnień społecznych.

Na radach gminnych należy sprawy wyjaśniać, pouczać o potrzebach nowocześniejszej szkoły polskiej, budżetu bronić. Ludzie nieudolni, piastujący mandaty opieki nad dzieckiem i szkołą tylko dla ambicji, honoru — niech się raczej z tych stanowisk usuną.

Szkola i dziecko to jest przyszłość Państwa.

**Rada Szkolna Powiatowa
powiatu Bedzińskiego.**

TRIUMF PRZEDSIĘBIORCZOŚCI I PRACY

W dniu 3 października r.b. we Włochach odbyło się poświęcenie wielkiego, nowoczesnego urządzenia gmachu fabryki świer i mydła firmy Polo. Udział w tej podniosłej uroczystości oprócz duchowieństwa wzięli przedstawiciele władz, sfer przemysłowo - handlowych, związków i pras.

Poświęcenie nowej fabryki zbiegło się z 10-leciem istnienia firmy „Polo“, której twórcą i właścicielem jest p. Franciszek Hawliczek, jeden z najlepszych fachowców w tej dziedzinie.

Dzięki jego niezmordowanej pracy i energii ta polska i chrześcijańska placówka zdążyła w tak rekordowo krótkim czasie wysunąć się na pierwsze miejsce w przemyśle mydlarskim i dać tak optyczne rezultaty.

Obecnie kiedy „Polo” jest już wielką fabryką tempo jej dalszego rozwoju będzie jeszcze szybsze, gdyż niezmierzona energia p. Frun-
cziszka Hawliczka nie da mu spocząć na la-
rach. 4338

Ofiarność pracowników I DYPREKCIJ TOW. CZELADZ

Jak w swoim czasie donosiliśmy, przed paru tygodniami niewykryci do-tychczas świętokradcy okradli kościół parafialny na Piaskach, zabierając róż-
ne utensylia kościelne.

Pracownicy Tow. Czeladź, chcąc przyjąć z pomocą kościołowi zainicjowali wśród siebie zbiórki na kupno nowych utensylii. Zebrane pieniądze przekazano ks. proboszczowi. Z ofiarą na ten sam cel pospieszyła również i dyrekcja Tow. Czeladź. Dzięki za tym ofiarności pracowników i dyrekcji Tow. Czeladź kościół na Piaskach otrzyma niezbędne utensylia.

Remont kaplicy

NA CMENTARZU BĘDZIŃSKIM

Na cmentarzu grzebalnym w Będzinie wszczęto prace związane z uporządkowaniem drózek oraz remontem kaplicy - kościółka. Nowy proboszcz pragnie aby i dawny kościółek, który w odciętych czasach, gdy arianie wypędzili katolików z obecnego kościoła służył chrześcijanom jako kościół parafialny jeszcze przed 1 listopada br. gruntownie odremontować, by służył nie tylko do odprawiania nabożeństw w Dniu Zaduszny, lecz był jednocześnie kaplicą przedgrzebową, gdzie biedniejsze rodziny, zamiast w domu, trzymałyby zwłoki zmarłych.

Ks. proboszcz będziński nie wątpi, że wszyscy ci, którzy mają krewnych, pochodzących z cmentarza będzińskiego przyjdą z pomocą finansową przy uporządkowaniu cmentarza, renowacji kaplicy oraz zbudowaniu nowych bram cmentarnych.

Rzemiosło a prawo przemysłowe

Zebranie dyskusyjne a czeladź

Ministerstwo przemysłu i handlu, uwzględniając dezerataty rzemiosła polskiego, opracowało projekt nowelizacji prawa przemysłowego, któremu podlega prócz przemysłu i handlu także i rzemiosło.

Powołana przez Ministerstwo komisja fachowców na odcinku rzemieślniczym, przygotowała zmiany niektórych uciążliwych dla rzemieślników ustaw.

Projekty otrzymały cechy, związki i stowarzyszenia rzemieślnicze do rozpatrzenia. Ujmują one całokształt przepisów prawa przemysłowego działu dotyczącego rzemiosła; zmiany zaś innych przepisów prawa przemysłowego są tylko konsekwencją nowego ujęcia prawa przemysłowego w dziale rzemiosła.

Wszystkie organizacje rzemieślnicze u dołu są powołane obecnie do rozpatrzenia projektów.

Jest to ważki moment dla całego naszego rzemiosła.

W takich ramach będzie się rzemiosło obracać — jakie sobie samo wykuje. Dlatego nikt z rzemieślników nie może nad tą sprawą przechodzić obojętnie. Są tu zainteresowani panowie mistrzowie, panowie czeladnicy i młodzież w terminie.

We wszystkich cechach należy bezzwłocznie przystąpić do czytania prawa przemysłowego w projekcie, należy zastanowić się, co jest dobrego a co szkodliwego dla rzemiosła. Omówienie noweli winno się odbyć do niedzieli 10 bm. W poniedziałek bowiem dnia 11 bm. o godz. 20 w Związku rzemieślników chrześcijan w Sosnowcu

odbędzie się generalna narada wszystkich zarządów cechów sosnowieckich.

Wnieść na tym zebraniu nie brakuje ani jednego członka. Cechy powinny przysłać z gotowym, przemyślanym materiałem na piśmie, albowiem wszelkie uchwały muszą być w Izbie kieleckiej złożone na środę 13 bm.

Koło radców Izby rzemieślniczej kieleckiej apeluje do wszystkich cechów trzeciego obwodu, by we wszystkich miastach i po wsiach, gdzie rzemieślnicy są już stowarzyszeni, odbyły dyskusyjne zebrania w sprawie noweli prawa przemysłowego.

Prosimy całe rzemiosło w Będzinie, Dąbrowie, Strzemieszycach, Czeladzi, Grodźcu, Bobrownikach, Zawierciu, Olkuszu, Miechowie, Pilicy, Wolbromiu i innych ośrodkach, aby poruszyli niebo i ziemię, zwoływali rzemieślników na wiec i radzili nad swoim prawem.

Cmentarz w Dąbrowie JEST JUŻ OGRODZONY

Roboty przy oparkaniu nowego cmentarza w Dąbrowie zostały już ukończone. Parkan ma 598 metrów bieżących, a koszt urządzenia wyniósł około 15 tysięcy zł.

W nadchodzący wtorek dn. 12 bm. zbierze się specjalna komisja z ramienia Rady parafialnej i Magistratu, która obejrzy wykonane roboty żelbetowe i spisze protokół przyjęcia robót.

Dzięki ogrodzeniu cmentarza zapobiegnie się kradzieżom kwiatów i wieniec z grobów oraz profanacji miejsca wiecznego spoczynku.

Podkreślić należy, że do robót przy ogrodzeniu cmentarza ustosunkował się bardzo przychylnie zarząd miejski z prezydentem i wiceprezydentem miasta pp.: Trzemińchem i Cupiałem, zaś inżynier miejski p. C. Uthke bezinteresownie sprawował nadzór techniczny nad budową.

Węgiel i zaliczki DLA ROBOTNIKÓW WAPIENNIKÓW „ELTES”

Wczoraj odbyła się w Inspektoracie pracy w Sosnowcu konferencja z udziałem właściciela wapienników i kamieniołomów „Eltes” w Będzinie z przedstawicielami robotników w sprawie deputatów węglowych i zaliczek dla robotników na zimę.

W wyniku konferencji ustalono, że każdy robotnik otrzyma deputat węglowy w wysokości 13 kwintali, za który zapłaci 40 proc. wartości węgla; wypłacone będą również wszystkim robotnikom zaliczki przed zimą, w wysokości o 50 proc. większej, aniżeli w ub. roku.

W ub. roku zaliczki wynosiły od 20 do 50 zł., w hr. zaś wahać się będą od 30 do 75 zł.

Tylko rzemieślnicy są władni rzeźbić sobie prawa gospodarcze

dla dobra indywidualnego warsztatu pracy, dla dobra rodziny i dla dobra Państwa. Nowe prawo winno scementować tak pojedynczy warsztat, jak wszystkie cechy pod kątem dobra państwowego i własnego.

Koło radców Izby rzemieślniczej pragnie wysłuchać waszych postulatów, złożonych na piśmie i bronić tych postulatów na posiedzeniu w dniu 18 bm. w Kielcach.

Prezes rzemieślników — Bonczek, Prezes koła radców — Siłuszek. Kier. biura — W. Mazur, radca Izby.

40 zł. = 1.000.000 zł.

to nie bluff a szczerza prawda dla tych, którzy uprzednio nabyli losy i dla tych, którzy nabędą losy w ziemniennie szczęśliwej kolekturze

4326

IGNACY KOKOTEK

Będzin, Małachowskiego nr. 34
Tel. 7-18-72, Konto P.K.O. 310209

W tej właśnie kolekturze wygrali ostatnio posiadacze losu 6424

MILION

Napiszcie a wybierzemy dla Was szczęśliwy los do I-ej klasy 40-ej Loterii i prześlemy odwrotną pocztą.

Ile wynosi podwyżka płac w przemyśle górniczym

Wczoraj podaliśmy treść orzeczenia komisji rozjemczej dla przemysłu górniczego Zagłębia Dąbrowskiego i Krakowskiego, wprowadzającego podwyżkę płac górników przez podwyższenie wartości t. zw. punktów obliczeniowych będących podstawą wymiaru płac.

Ponieważ nie każdy orientuje się w

obliczeniach punktowych, podajemy przeto jak przedstawia się podwyżka płac procentowo, wobec dotychczasowych płac.

Dla Zagłębia Dąbrowskiego podwyżka wynosi więc przeciętnie w zależności od kategorii od 5.3 do 6.7 proc., zaś dla Zagłębia Krakowskiego 3.7 proc.

Praktyczna reklama sklepów na wystawie katowickiej „Przed zimą”

Na Wystawie Katowickiej „Przed zimą” powszechną uwagę zwraca skromne, lecz nadzwyczaj gustownie urządzone stoisko znajdujące się w głównej hali wystawowej, noszące napis: „Kurs urządzania wystaw sklepowych”. Jest to stoisko śląskiego Instytutu rzemieślniczo-przemysłowego, który już dwa lata prowadzi kursy, mające na celu wychowanie zastępów fachowych dekoratorów okien wystawowych, co ma szczególne znaczenie dla reklamy towarów.

Kursy te prowadzone są z polecenia Ministerstwa wyznań religijnych pod nadzorem Wydziału oświecenia publicznego śląskiego Urzędu wojewódzkiego. Organizacja kursów

spoczywa w rękach śląskiego Instytutu rzemieślniczo-przemysłowego.

Każdy kurs trwa 6 tygodni, lekcje odbywają się codziennie po 4 godziny w porze wieczorowej. W sali wykładowej znajduje się 7 okien wystawowych, na których słuchacze w liczbie najwyżej 15 — ze względu na ograniczoną ilość okien wystawowych — opracowują polecane im zadania.

Kursy te wykazywały już poważny zastęp (ok. 100) fachowych dekoratorów. Nie też dziwnego, iż odnośne pokazowe stoisko urządzone na Wystawie „Przed zimą” (do 17 bm.) wzbudza swym pomysłowym i oryginalnym wyglądem ogólny podziw.

Pokaż mi jak mieszkasz...

Zwiedzanie osiedla domków robotniczych w Sosnowcu

Instytut Gospodarstwa Społecznego w roku ubiegłym wydał drukiem broszurę Antoniego Zdanowskiego p.t. „Warunki mieszkaniowe robotników w okresie kryzysu i bezrobocia”. Zdaniem autora „stosunki mieszkaniowe są jedną z najbardziej charakterystycznych stron życia gromadzkiego w ogóle a klasy robotniczej w szczególności”. W dalszym ciągu autor pisze: „Z bezpośredniego zetknięcia się z lokalami bezrobotnych jak i pracujących podczas zbierania ankiety uzyskaliśmy ponury obraz nędzy i zaniedbania, niedostatku i braku najbardziej zasadniczych urządzeń.

Mamy przed oczami te klitki zastawione po brzegi nędznymi gratami i zaludnione dziećmi i dorosłymi ponad wszelką normę”.

W broszurze znajdujemy ciekawe dane liczbowe, charakteryzujące istniejący stan lepiej niż najbarwniejsze słowa; dane te zyskują na znaczeniu, gdy

je porównamy z innymi. Owe „inne” czerpiemy z planów domków, wybudowanych przez Magistrat m. Sosnowca przy współudziale Towarzystwa osiedli robotniczych. W domkach tych są mieszkania 2-izbowe o pojemności 144 m. sześć.; ankieta podaje, że z mieszkań dwuizbowych w województwie Kieleckim korzysta zaledwie 15% rodzin — reszta gnieździ się w jednej izbie; a przytem — przeciętna pojemność o-wych dwuizbowych mieszkań wynosi zaledwie 79 m. sześć. —

a więc mieszkania na osiedlu robotniczym są od nich niemal dwukrotnie większe.

Czynsz mieszkaniowy za mieszkanie dwuizbowe w Sosnowcu wynosi przeciętnie ok. 16 zł, co wymiesze zł 10.000 po 50 latach, domek na osiedlu kosztuje zł 5.500, spłacane stopniowo w ciągu lat 50.

W tym świetle akcja Magistratu m. Sosnowca i TOR-u nabiera jasnego wyrazu. Akcja umożliwienia rodzinom ro-

Dochód z premiery NA BUDOWĘ PRZEDSZKOLA ZPOK

Jak już donosiliśmy, dzisiaj odbędzie się w Teatrze miejskim w Sosnowcu premiera sztuki Donata „Mała Kitty i Wielka Polityka”.

Dochód z przedstawienia przeznacza się na przedszkole na Środuli utrzymywane przez Związek Pracy Obywatelskiej Kobiet w Sosnowcu.

Pozostałe bilety do nabycia w dniu przedstawienia w kasie Teatru miejskiego.

NIE TRUDNO JEST BYĆ CZYSTYM

Nie każdy może pozwolić sobie na elegancką odzież i bieliznę, zresztą to nie jest w życiu istotne. Czystym natomiast nie tylko może, ale powinien być każdy, bo czystość jest dowodem kultury. Czystość to pierwszy krok do zdrowia, a być czystym to nie trudno: trochę dobrej woli i odrobina dobrego, ale naprawdę dobrego mydła bez szkodliwych domieszek.

Znane i cenione od lat mydło Jeleń Schicht jest wyrabiane z najlepszych surowców. Usuwa gruntownie wszelki brud, nie niszczy tkaniny, a przy tym jest oszczędne przez swą wydajność.

Dzień rezerwisty W KATOWICACH

Związek rezerwistów, którego celem jest współdziałanie z armią w kierunku obywatelskiego, fizycznego i wojskowego szkolenia rezerwistów, urządza na terenie całego państwa „Dzień rezerwisty”. Dzień ten uświadomić ma społeczeństwu konieczność przygotowania już obecnie szeregów przyszłej armii bojowej Polski oraz zachęcić ma wszystkich rezerwistów do zrzeczenia się w Związku.

Program „Dnia rezerwisty” w Katowicach jest następujący: dnia 9 bm. o godz. 18 capstrzyk orkiestr, o godz. 19.30 — na torze wyciągowym pokaz walki nocej przy użyciu broni maszynowej, petard, rakiet i t.p.; Wstęp dla publiczności bezpłatny, miejsca na trybunach;

dnia 10 bm. — zbiórka oddziałów o godz. 9 na targowisku, skład odmarsz na nabożeństwo w kościele garnizonowym i złożenie wieńca na płycie Powstańca.

Poza tym przewidziane rozwieszenie transparentów, propaganda afiszowa i przemówienie przez radio.

Zgłoszenia na członków Z. R. i Rodziny rezerw. przyjmuje Zarząd Okr. Katowice, ul. Plebiscytowa 1.

× KONCERT NA SATURNIE. Dom ludowy na Saturnie urządza w dniu 10 bm. z okazji Tygodnia budowy szkół koncert bałajek i śpiewu. Początek o godz. 8 wiecz. Dochód z imprezy przeznacza się: 15% na budowę szkół, zaś resztę na zakup książek dla biblioteki Domu ludowego. Przedprzedaż biletów w Domu ludowym.

Zapisz się na członka P. M. S.

musi znaleźć poparcie wszystkich instytucji, powołanych do budowania w społeczeństwie potrzeb kulturalnych. Towarzystwo higieniczne, wspólnie z Towarzystwem przeciwgruźliczym, chce zapoznać swoich członków z placówką, która powstaje, urządza w najbliższą niedzielę, dn. 10 bm. o godz. 11 przed poł.

wycieczkę dla zwiedzenia Osiedla i prosi wszystkich, interesujących się tą sprawą, o udział w wycieczce. Punkt zborny na Osiedlu — za blokami domów ZUS przy ul. Lwowskiej.

Uczestnicy zwiedzą cały teren oraz poszczególne domki, do których w najbliższych dniach wprowadzą się właściciele.

Zawiadomienie

Dyrekcja Ubezpieczalni Społecznej w Sosnowcu podaje do wiadomości ogółu ubezpieczonych wszystkich rejonów obwodu leczniczego Będzin, iż z dniem 8 października 1937 r. nastąpi przeniesienie ośrodka leczniczo - specjalistycznego i Placówki Administracyjno-Kontrolnej w Będzinie z dotychczasowego pomieszczenia przy ulicy Modrzejskiej Nr. 44 — do nowego gmachu przy ulicy Piłsudskiego (dom Banku Ludowego).

Dyrekcja Ubezpieczalni Społecznej 4331 w Sosnowcu.

Wielkie zgromadzenie

PODOFICERÓW REZERWY
W DĄBROWIE

Zarząd Koła ogólnego Związku podoficerów rezerwy w Dąbrowie Górniczej zwołuje na niedzielę, dnia 10 bm. na godz. 10 rano wielkie zgromadzenie, które odbędzie się w lokalu własnym przy ul. 3 Maja 4.

Na zgromadzenie to wzywa się członków Koła oraz zaprasza się wszystkich podoficerów rezerwy i starszych szeregowców z terenu miasta Dąbrowy Górniczej i okolicy dotychczas nie będących członkami Związku t.j. nie zrzeszonych.

Na zgromadzeniu tym, na które przybędą władze Okręgu — wygłoszone zostaną bardzo ciekawe i interesujące odciski podoficerów.

Ze względu na ważność tego zgromadzenia nie powinno zabraknąć ani jednego podoficera rezerwy.

Jak pielęgnować

ROŚLINY DONICZKOWE W ZIMIE

By rośliny w pełni mogły wykrywać skrócone promieniowanie słońca, należy ustawić je na oknach od strony południowej. Przewietrzając mieszkanie należy rośliny zabezpieczyć przed szkodliwymi dłońmi przeciagami i bezpośrednim wpływem zimnego powietrza.

Roślinom o nieprzerwanej, całonocnej wegetacji należy zapewnić poza słońcem i powietrzem mniej intensywne niż latem podlewanie, roślinom, porażającym się w późnie zimowym, najbardziej odpowiada chłodna ubikacja i rzadkie podlewanie. Niezbędnym zabiegiem jest oczyszczanie liści i liści, w mieszkaniach zaś o zbyt suchym powietrzu (centralne ogrzewanie) zraszanie przy pomocy rozpylacza mgławicowego. To ostatnie jest zwłaszcza pożądane dla asparagusów, palm i palmy.

Echa wypadku

NA KOPALNI JERZY

Onegdaj donieśliśmy o wypadku na kopalni „Jerzy” w Nivce, któremu uległ górnik Jan Bażak.

Wypadek ten, jak ustaliliśmy po bliższym zbadaniu sprawy, nastąpił w innych okolicznościach, niż te które podałyśmy pierwotnie.

Mianowicie poszkodowany, po strzałach obrywał węgiel, przy czym bez jakichkolwiek ostrzeżeń skał zwał się ze stropu kamień, przysięgając nieszczęśliwego górnika.

Królowa platynowych blondynek i maly gentleman: Jean Harlow i Freddie Bartholomew. Freddie Bartholomew obecnie „kreci” film pt. „Tytań Morza”.

Odciski palców zdradziły trzech zawodowych złodziei

Do mieszkania Stefani Wasserweig (Będzin, Saczewskiego 27) włamali się niewykryci złodzieje, skąd zabrali większą ilość rzeczy, ogólnej wartości kilku tysięcy złotych. Początkowe śledztwo natrafiło na duże trudności, gdyż

sprytni złodzieje nie zostawili wyraźnych śladów.

Dopiero badania daktyloskopijne wykryły ślady palców na radioodbiorniku.

Policja dokonała zdjęć powyższych śladów i po mozolnych dociekaniach stwierdzono w urzędzie daktyloskopijnym, że pozostawione odciski palców należą

do znanych złodziei

Stefana Szymańskiego z Dąbrowy, Zygmunta Chmurzyńskiego i Mariana Drzazgi z Będzina. Wszystkich trzech na tej podstawie aresztowano. Znalezione u nich rzeczy pochodzące z kradzieży.

Wczoraj odpowiadali oni przed Sądem okręgowym w Sosnowcu. W wyniku rozprawy sąd skazał Szymańskiego i Chmurzyńskiego po 4 lata więzienia,

a Drzazgę na 5 lat więzienia. Wszyscy trzech zostali pozbawieni praw obywatelskich na lat 5.

Skrzypce Stradivariusa w Zawierciu?

Ostatnio coraz częściej spotyka się na łamach prasy wiadomości o znalezieniu skrzypce Stradivariusa. Po pewnym czasie okazuje się, że są to fałszyfakaty mniej lub więcej udolne

Jaki donoszą nam z Zawiercia, sekretarz pow. komendy PP w Zawierciu st. post Stefanik ma stare rozebrane skrzypce, wewnątrz których znajduje się napis:

„Antonius Stradivarius A. D. 1737”.

Trudno na razie laikom stwierdzić, czy skrzypce te są oryginalne, dotychczas bowiem jest zaledwie kilka okazów oryginalnych Stradivariusa.

Niewątpliwie wiadomość ta zainteresuje sfery znawców, którzy po zbadaniu stwierdzą, czy są to naprawdę skrzypce Stradivariusa.

Wiadomość, że w Zawierciu znajdują się skrzypce Stradivariusa wywołała tam wielką sensację.

ZYCIE GOSPODARCZE

Otwarcie VIII śl. Targu na drzewka

Na liczne wnioski i prośby zainteresowanych osób urządziła Śląska Izba Rolnicza po raz ósmy specjalny „Targ na drzewka i krzewy” w Katowicach, na terenie ogrodu Katedry śś. Piotra i Pawła.

Ogromne zainteresowanie naszego społeczeństwa sprawami ogrodniczymi — liczne nowe kolonie ogrodów działkowych — silny ruch budowlany — spowodował prawdziwy głód na drzewka i krzewy. To też w wyniku tego ruchu zrozumiałym staje się fakt, że na skutek siedmiu dotychczasowych targów na drzewka sprzedano i posadzono okragło 750 tys. (trzy czwarte miliona) drzew i krzewów owocowych, ozdobnych, użytkowych i miodujących.

Otwarcie VIII śl. Targu na drzewka dokonano w sobotę dnia 9 bm. o godz. 9 rano komisarzy Śląskiej Izby Rolniczej p. naczelnik Bolesław Młodziejowski.

Sprzedaż drzewek rozpocznie się po otwarciu targu i odbywać się będzie codziennie od godz. 8—18, w niedzielę zaś od 13—17 (bez prawa wynoszenia). Targi trwają od 9 do 19 października 1937 r. włącznie.

Zamiast biletu wstępu otrzymujemy się specjalny numer ogrodnicy „Rolnika Śląskiego” który jest urzędowym tygodnikiem Śląskiej Izby Rolniczej. Cena 20 groszy. Zakup „Rolnika Śląskiego” upoważnia do wstępu na plac targu w ciągu całego dnia wykupu.

Kronika gospodarcza

ZAKŁADY „HOHENLOHE” NA ŚLĄSKU PLACA DYWIDENDE PO RAZ PIERWSZY
6 LAT. Ogłoszone ostatnio zamknięcie rachunkowe zakładów górniczych „Hohenlohe” S. A. wykazuje zysk netto w sumie 1,38 mil. zł. wobec 2,82 mil. zł. strat, wykazanych za rok operacyjny 1935. Po raz pierwszy też od 1931 r. wypłacona zostanie w r. dywidenda w wysokości 5 proc. od kapitału akcyjnego, wynoszącego 24,54 mil. zł. Pół mil. zł. wyznaczono na dywidendę od akcji uprzywilejowanych za ubiegły okres sześciolletni.

ODSETKI W BANKACH. W ciągu sierpnia r. banki kredytu krótkoterminowego pobierały podobnie jak w poprzednich miesiącach przy dyskontie weksli odsetki w wysokości 8,7 proc. od otwartego kredytu zaś 9,3 proc. w stosunku rocznym. Natomiast na skutek uchwały Związku Banków, grupującego 14 banków prywatnych, stawki oprocentowania wkładów zostały obniżone. Od wkładów czekowych banki płaćły w sierpniu r. odsetki w wysokości 5,6 proc. wobec 5,8 proc. w lipcu r. b. od wkładów terminowych zaś przy terminie od 14 dni do 3 miesięcy — 4,9 proc. wobec 5,1 pr. a ponad 3 miesiące — 5,6 proc. wobec 5,8 pr.

NOWE BANKNOTY W RUMUNII. Rumuński Bank Narodowy wypuścił nowe banknoty po 1000 lei. Nowe banknoty 1000-leiowe noszą datę 1 sierpnia 1937 r.

ZBIÓR SŁOMY W KIELECCZYNIE NIŻSZY O 50 PROC. Jak informuje Kielecka Izba Rolnicza, zbiór słomy na terenie województwa, szczególnie w powiatach północnych, jest niższy o 30—50 proc. w porównaniu ze zbiorem z ubiegłego roku.

ZWIEKSZENIE KONTYNGENTU WĘGLA POLSKIEGO DO AUSTRII. Austriackie władze ustaliły podział globalnego kontyngentu na przywóz węgla w październiku między poszczególne państwa. Kontyngent ten wynosi 96.440 ton, jest więc większy w stosunku do tego samego miesiąca roku ubiegłego o ca. 10.000 ton. W podziale kontyngentu Polska zajęła pierwsze miejsce, otrzymawszy pozwolenie na przywóz 59.750 ton oraz 11.500 ton w rozrachunku kompensacyjnym. Dalsze miejsca w imporcie węgla do Austrii zajęły Czechosłowacja, Niemcy i Węgry.

POKĄŻNY WZROST PRODUKCJI WĘGLA. W sierpniu 1937 r. produkcja węgla kamiennego wyniosła 3.109 tys. ton, to znaczy o 722 tys. ton więcej, niż w tym samym okresie roku ubiegłego.

WAHANIA W IMPORCIE ARTYKUŁÓW KOLONIALNYCH. W okresie styczni—sierpień br. przywieźliśmy 3.741 ton kawy wartości 4.928 tys. zł., 1.279 ton herbaty wartości 4.702 tys. zł., 4.151 ton kakao wartości 5157 tys. zł. i 882 ton korzeni wartości 1.232 tys. zł. W stosunku do analogicznego okresu w r. 1936 spadł import kawy, kakao i korzeni natomiast wzrósł przywóz herbaty.

SILNY WZROST IMPORTU STAREGO ŻELASTWA W RB. Według prowizorycznych obliczeń w okresie pierwszych dziewięciu miesięcy r. importowano przez Gdynię około 500.000 ton starego żelastwa, co w porównaniu z tymże okresem roku ub. stanowi wzrost prawie o 100 proc. Zaznaczyć jednak należy, że ostatni miesiąc września wykazał poważny spadek w porównaniu z poprzednimi miesiącami roku bież. Wprawdzie ze złomem przybyło 35 statków, ale były to przeważnie małe żaglowce, ładujące zaledwie po paręset ton ładunku. Tylko jedna partia była większa, jaką przywiózł motorowiec „Vigrid” w ilości 6.608 ton z portów zatoki Meksykańskiej. — Reszta złomu we wrześniu przybyła przeważnie z portów europejskich, głównie holenderskich i duńskich.

PIERWSZE SZPROTY W GDYNI. Pierwsze szproty łowią już rybacy w Szwecji i w Niemczech. Do Gdyni sprowadzono transport z Göteborga w dniu 5 bm. Z ogólnej ilości 729 skrzyń tylko 19 skrzyń nadawało się do spożycia, gdyż były odpowiednio zepsokowane w lodzie. Reszta w ilości 710 skrzyń uległa zepsuciu. Oddano je więc do przeróbki w fabryce mączki rybnej. Okazało się, że tak delikatna ryba jak szproty, muszą być odpowiednio pakowane i konserwowane lodem, a przewóz może być dokonany szybkimi kurtami, nie zaś powolnymi frachtowcami.

Kto nie wie, że:

Nawet na Filipinach żyje około 100 Polaków.

Niewielki procent 0,5 czadu w powietrzu, może spowodować śmierć.

Na terenie Portugalii zamieszkuje około 100 Polaków.

Największe miasto w Afryce, to Kairo, liczące 1.986.000 mieszkańców.

Republika szwajcarska liczy około 3,9 mil. ludności.

Fortepian skonstruował Bartolo Cristofori w r. 1711.

Import towarów z ZAGRANICY

Izba przemysłowo - handlowa w Sosnowcu podaje do wiadomości zainteresowanych, że przyjmując podania na przywóz towarów reglamentowanych z zagranicy w ramach kontyngentów na miesiące listopad i grudzień 1937 r.

Ostateczny termin nadsyłania podań o przywóz towarów z listy surowcowej upływa w dniu 12.X br., dla innych zaś towarów w dniu 20.X br.

Podania nadesłane po powyższych terminach będą uwzględnione tylko w tym wypadku, jeżeli pozostanie rezerwa kontyngentu.

—o—

× **NADZWYCZAJNE WALNE ZEBRANIE TECHNIKÓW.** W niedzielę, dn. 10 bm. o godz. 11 w lokalu Związku techników w Dąbrowie Górniczej ul. 3 Maja 4, odbędzie się walne zebranie techników, na które Zarząd oddziału zaprasza wszystkich członków. Porządek obrad przewiduje ważne sprawy aktualne.

CZŁONEK

ZWIĄZKU POLSKIEGO
KUPUJE TYLKO
U POLAKA!

PROGRAM RADIOWY

LITERATURA PRZEZ RADIO
W NOWYM SEZONIE PROGRAMOWYM

W dziale Literackim nowy sezon programowy Polskiego Radia przynosi przede wszystkim zwiększenie liczby słuchowisk do trzech w tygodniu a mianowicie w niedzielę, czwartki i piątki, stale o godz. 19. W planie Teatru Wyobraźni przewidziane są słuchowiska specjalne dla radia napisane, polskie i obce, radiofonizacje, ze szczególnym uwzględnieniem klasycznego Teatru Wyobraźni, kilka wznioślejszych słuchowisk, które zdobyły uznanie publiczności radiowej, oraz Wieczory fraszek, pomyslane jako stylowo skomponowane całości odpowiednią muzyką. Z innych rodzajów audycji literackich wspomnieć należy o słuchowiskach-transmisjach, które odtwarzają będą przed mikrofonem wielkie sceny historyczne, batalistyczne, bądź też pewne wypadki z życia współczesnego. Poza tym w nowym programie kontynuowane będą „Wieczory literackie”, „Gawędy przy literackim stoliku”, „Słzkie literackie”, „Nowości literackie” będące przeglądami najwybitniejszych utworów ukazujących się w druku, oraz audycje wesole, 2 razy na miesiąc ze Lwowa, raz z Warszawy „Wesola Syrena” i raz „Kukułka Wileńska”, skecze, monologi itp.

W dziale poezji i prozy radio nadawać będzie recytacje najwybitniejszych utworów literatury współczesnej, wyjątki z utworów polskich powojennych, wyjątki z utworów klasycznych, zwracając szczególną uwagę na rocznice literackie. W „Kwadransie poezji” — Polskie Radio nada m. in. cykl „Piękno i świętość naszego języka”.

Nowa eksperymentalna audycja Polskiego Radia, na którą należy zwrócić szczególną uwagę, będzie cykl 16 audycji pt. „Nieśmiertelne książki”.

JE. KS. KARDYNAŁ PRYMAS HŁOND
PRZEMAWIA PRZEZ RADIO

Z okazji Tygodnia Miłosierdzia przemawiać będzie do radiosłuchaczy Jego Eminencja ks. Kardynał Prymas Hłond dnia 9 bm. o godz. 9.50, przed mikrofonem poznańskim. Przemówienie to transmitowane zostanie na wszystkich rozgłośnie polskie.

SOBOTA, 9 PAŹDZIERNIKA

6.15 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze. 6.20 Gimnastyka 6.40 Muzyka z płyt. 7.15 Muzyka z płyt. 8.00 Audycja dla szkół. 11.15 Audycja dla szkół: „Śpiewajmy piosenki”. 11.40 Erik Coates. Cztery drogi — suita — płyty. 11.57 Sygnał czasu i hejnał. 12.03 Audycja południowa. 13.00 Koncert żyweń. 13.15 Koncert rozrywkowy z udziałem zespołu mandolinistów Janiny Distenfeld-Dzikowskiej — śpiew, Śląskiej kapeli ludowej i Kazimierza Korczaka (dyrekcja i akompaniament). 14.25 Wiadomości bieżące. 14.35 Wiadomości giełdowe. 14.35 Muzyka. 15.30 Wiadomości gospodarcze. 15.45 Teatr Wyobraźni dla dzieci: „W pustyni i w puszczy” — słuchowisko w-g powieści Henryka Sienkiewicza w radiofonizacji Amy i Witolda Dederkora. 16.15 Koncert Młodej Orkiestry P.R. z okazji Festiwalu Sztuki Polskiej Transmisja z Teatru „Wielka Rewia” w Warszawie. Wykonawcy: Mała Orkiestra i chór P.R. po dyr. Z. Górzyńskiego, oraz soliści. 18.00 Wiadomości sportowe. 18.15 „Językowi pracownicy pierwszeństwo i cześć” — pogadanka. 18.24 Uwertury — płyty. 18.45 Pogadanka aktualna. 19.00 Audycja dla Polaków za granicą: a) „Miasto orla” — audycja dla dzieci; b) „Żołnierska służba” — audycja w opracowaniu mjr. Fr. Jamka-Koperskiego. 19.50 Przemówienie JE. ks. kardynała Prymasa Hłonda z okazji Tygodnia Miłosierdzia. 20.00 Koncert solistów. Wykonawcy: Halina Wojciechowska — skrzypce i Edmund Rösler — fortepian. 20.50 Pogadanka aktualna. 21.00 „Gre-gre-gregory” — posyłki zaki do szkół — audycja muzyczno-słowna. 21.45 „Upamiętnienie” — humoreska. 22.00 Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego. 23.00 Muzyka taneczna.

KRONIKA ZAWIERCIA

Ostatnia droga

ś. P. PROBOSZCZA
KROMOŁOWSKIEGO

Jak wczoraj donosiliśmy, onegdaj zmarł w Kromoku proboszcz tamtejszej parafii ks. Józef Zaborowski, przeżywszy lat 51.

Wczoraj wieczorem odbyła się ekspozycja zwłok ś. p. ks. Józefa Zaborowskiego przy licznych udziałach duchowieństwa na czele z ks. prałatem Fr. Ziennarą, niezliczonych tłumów, organizacji i miejscowych władz.

Dzisiaj po uroczystym nabożeństwie zwłoki ś. p. ks. Zaborowskiego odwiezione zostaną do Piotrkowa i złożone na wieczny spoczynek w grobie rodzinnym.

Jakkolwiek ś. p. ks. Zaborowski przybył do Kromoku zaledwie przed trzema laty, zdołał sobie zyskać miłość i szacunek wszystkich parafian. Proboszcz kromowski pozostawił po sobie wielki żal, a szlachetna Jego postać pozostanie na długo w pamięci parafian.

Dzień rezerwisty

W dniu dzisiejszym rozpoczyna się w Zawierciu „Dzień rezerwisty”. Program obchodu „Dnia rezerwisty” podawaliśmy już w K. Z.

Komitet „Dnia rezerwisty” apeluje do społeczeństwa zawierciańskiego o wzięcie licznego udziału w uroczystościach organizowanych w tym dniu.

× WYNIK ZBIÓRKI NA KOLONIE LETNIE W ZAWIERCIU. Zbiórka jaką przeprowadził Miejski Komitet pomocy dzieciom i młodzieży na rzecz kolonii i półkolonii w Zawierciu przyniosła kwotę 417.09 zł.

Miejski Komitet pomocy dzieciom i młodzieży składa za naszym pośrednictwem serdeczne podziękowanie wszystkim ofiarodawcom.

KRONIKA OLKUSZA

B. górnicy bolesławscy
TWORZĄ SPÓŁDZIELNIĘ PRACY

Na jednym z ostatnich zebrań b. górnicy kopalni bolesławskich postanowili stworzyć Spółdzielnię pracy, podpisując odpowiednie deklaracje. Do zrzeszenia przystąpiło około 500 b. górników.

Przez swe udziały w formie odpracowywania pewnej ilości dniówek w miesiącu, po uruchomieniu kopalni, górnicy chcą wziąć czynny udział w odbudowie przemysłu cynkowego na terenie Bolesławia.

Wznowienie działalności
ZW. REZERWISTÓW

Na onegdajszym zebraniu b. wojskowych w Wolbromiu, postanowiono powołać do życia nieczynny od kilku lat koło Zw. rezerwistów w Wolbromiu.

Wybrana komisja na czele z p. Benedyktem Pełką upoważniona jest do odebrania majątku i zlikwidowania dawnych spraw z poprzednim zarządem tego Związku.

Kino „ORZEŁ” — „Zaloga”.

× SKAZANIE WIEJSKIEJ „BABKI”. Sąd w Olkuszu skazał w dn. 7 bm. wiejską „babkę” Julię Stróżyk z Wolbromia na pół roku więzienia za niedozwolony zabieg, dokonany Marii Kamionka z Bydłina. Sąd ukarał również i Kamionkównę miesięcznym więzieniem z zawieszeniem wykonania kary.

× POŻAR. W Dłużcu k. Wolbromia spłonął dom wraz z zabudowaniami Tomasza Kręzła. Oprócz tego spaliła się część gartenobry i sprzętów domowych.

× STOWARZYSZENIE KUPCÓW POLSKICH ODDZIAŁ W OLKUSZU przypomnia, iż upływa ostatni termin zapisów na kurs kupiecki mający się odbyć w dniu 10 i 17 bm. Jednocześnie zawiadamia się wszystkich kandydatów zapisanych na powyższy kurs, iż zbiórka uczestników kursu wyznaczona została w dniu 10 bm. na godz. 8.30, w lokalu Stowarzyszenia kupców polskich w Olkuszu, ul. 3 Maja 11.

Po aresztowaniu hr. Wielopolskiej

Przyczyną aresztowania — prowokacja?

W sprawie aresztowanej przez Gestapo w Berlinie hr. Wielopolskiej nadchodzą dalsze wiadomości.

Hr. Wielopolska rzadko wybierała się za granicę i niemieckim językiem prawie wcale nie włada. Do Paryża wybierała się

w odwiedziny do matki swojej, prowadzącej tam pensjonat. Przed wyjazdem za granicę hr. Wielopolska odwozła swoją małą córeczkę Olę Gabryelę do swego majątku pod Zdobitnowem.

Wyjeżdżając z Warszawy hrabinę odprowadził mąż jej hr. Józef Wielopolski oraz hr. Franciszek Zamoyński. Rodzina hr. Wielopolskiej jest przekonana, że

padła ona ofiarą prowokacji, bo przed przybyciem pociągu do Berlina hr. Wielopolska zostawiła przez zapomnienie w toalecie swoją torbę, do której ktoś

mógł włożyć jakiś kompromitujący dokument.

Przez pewien czas rodzina nie wiedziała o losie zaginionej hrabiny i o aresztowaniu powiadomił wreszcie męża poseł Iranu, który był obecny przy aresztowaniu.

Matka aresztowanej hrabiny, p. Kuzniecka, na wieść o zatrzymaniu córki wyjechała do Berlina. Wszelkie zabiegi ze strony matki aresztowanej pozostały jednak bez skutku.

Nakłady angielskich dzienników

„Daily Express” londyński należy do lorda Beaverbrook. Jak oświadczył w komunikacie prasowym lord B. dziennik jego ukazuje się w 3 milionach egzemplarzy, z czego sprzedaje się — 2.407.780 przeciętnie dziennie, poczynając od sierpnia rb.

Dochód brutto z wydawnictwa wyniósł w roku ub. powyżej 5 milionów f. (ok. 130 milionów zł.), z tej zaś sumy 28 proc. poszło na podatki, 700.000 funtów szterlingów na pensje dla personelu technicznego pisma, 600.000 na opłacenie personelu redakcyjnego i informacji egencyjnych, 650.000 funtów

na koszty ekspedycji, w czym 400.000 przypada na same koleje, 400.000 funtów zaś przeznaczono za inseraty w innych pismach.

„Daily Express” posiada w Londynie Glasgow i w Manchester własne gmachy. Jak podkreśla lord Beaverbrook, akcjonariusze Daily Expressu nie mogą według statutu otrzymywać więcej niż 150.000 funtów szt. dywidendy rocznie.

Akcje „Daily Expressu” znajdują się w ilości 72 proc. w rękach lorda Beaverbrook, 8 proc. zaś należy do współpracowników wydawnictwa.

Skała straceń

Latarnik z Santander dostał pomieszczenia zmysłów

Wysoko nad brzegiem morza wzniesiona skała z umieszczoną na jej szczycie latarnią morską panuje nad wybrzeżem Santander. Z tej 30-metrowej wysokości rozciąga się malowniczy widok na miasto i okolice.

Kiedyś cel licznych wycieczek, — dziś skała ta owiana jest atmosferą grozy.

Stąd w ciągu 13 miesięcy stracono w odmęty morskie ponad 2 tysiące skazanych. Codziennie po strasnej ścieżce pisał się moczny pochód skazańców na miejsce ponurej kaźni. Na małym dziedzińcu, otaczającym latarnię morską i

okolnym murem na tyle szerokim, że mogło się na nim zmieścić z łatwością dwóch ludzi,

odbywała się ponura ceremonia obciążania sży skazańców głazami, kłepowania rąk i nóg i strącania w przepaść.

Latarnik, który był niemy świadkiem tych barbarzyńskich scen, ponurością przewyższających obrazy Goyi, dostał pomieszczenia zmysłów.

Po zajęciu Santander przez wojska gen. Franco, musiano umieścić go w szpitalu.

Z CAŁEJ POLSKI

HOLD SZLACHTY ZAGRODOWEJ
DLA P. PREZYDENTA R. P.

We czwartek na dziedzińcu zamkowym w Warszawie odbyło się złożenie holdu P. Prezydentowi Rzeczypospolitej przez dwie kompanie szlachty zagrodowej z Podkarpacia w liczbie 260 ludzi z ppłk. dypl. Ryzińskim na czele. W odpowiedzi na przemówienia P. Pre-

zydent R. P. serdecznie podziękował przybyłym oddziałom, podnosząc wagę tradycji w przywiązaniu do ziemi ojczystej.

STRAJK NA TLE WYZYSKU
DZIEWCZĄT

W suszarni owoców w Mołodecznie, będącej własnością Brudnego i Lewina

wybuchł strajk 60 dziewcząt. Wskutek interwencji władz strajk został zażegnany, przy okazji jednak wyszły na jaw okoliczności, świadczące o wielkim wyzyskiwaniu dziewcząt przez pracodawców. Dziewczętom płacono po 10 gr. za godzinę pracy, przy czym wynagrodzenie to miało być obniżone do 8 gr., co było przyczyną wybuchu strajku. Praca trwała po 10 godzin na dobę, nie wyłączając świąt chrześcijańskich. W celu otrzymania jasnego koloru suszonych owoców sypano na rozżarzone węgle siarkę której wyziewy są bardzo szkodliwe dla zdrowia. Z tego też powodu wiele pracujących dziewcząt zapadło na zdrowiu.

SPRAWA JOSKA PEDRAKA
W APELACJI

Na ostatnim posiedzeniu gospodarczym III wydziału karnego stołecznego Sądu Apelacyjnego rozpatrywane było podanie obrony Joska Pedraka, skazanego na karę dożywotniego więzienia przez Sąd okręgowy w Częstochowie za zabójstwo tragarza Barana. Sąd Apelacyjny nie uwzględnił zabiegów obrony o sprowadzenie Pedraka na rozprawę do Warszawy, z więzienia w Piotrkowie - Trybunalskim, gdzie obecnie jest osadzony. Z tego też względu proces odwoławczy wyznaczony na dzień 26 bm. odbędzie się w nieobecności oskarżonego.

SZYBOWIEC SPADŁ NA UCZNIA

Podczas lotów szybowcowych, urządzonych z powodu Tygodnia LOPP, w Chojnicach, uległ nieszcześliwemu wypadkowi 18-letni uczeń gimnazjum Bronisław Syjkowski z Chojnic. Pod koniec pokazów odbywał lot pilot szybowcowy Niemczyk, który stracił panowanie nad sterem i gwałtownie skierował szybowiec na ziemię, wprost na stojącego na boisku Syjkowskiego. Syjkowski nie zdążył uciec i sądząc, że szybowiec nad nim przeleci, rzucił się na ziemię. Szybowiec jednak uderzył leżącego w tył głowy, rozcinając mu czaszkę. Pilot wyszedł z wypadku bez szwanku. Rannego przewieziono do szpitala. Stan jego jest ciężki.

STRASZLIWY ZAMACH
NA KOLEŻANKĘ

Niezwykła tragedia wydarzyła się w Tomaszowie, przy ul. Szerokiej 20, gdzie zamieszkuje przy rodzinie 18-letnia Kazimiera Grandówna. Kiedy Grandówna była w mieszkaniu sama, zgłosiła się do niej 18-letnia Janina Bogusławska, zamieszkała na Kacze, zaproszona najwidoczniej przez przyjaciółkę. Na widok wchodzącej Bogusławskiej Grandówna schwyłała przyszykowaną już uprzednio butelkę z kwasem solnym i oblała nim koleżankę, a następnie resztę jednym haustem wypila. Siedzieliśyszawszy przerażone krzyki, dochodzące z mieszkania, wyważyli drzwi i dostali się do wnętrza, gdzie ujrżeli obie dziewczyny bez przytomności leżące na podłodze. Dziewczęta przewieziono do szpitala, a władze prowadzą energiczne dochodzenie, celem wyjaśnienia przyczyny tej tragedii.

Po zerwaniu z narzeczoną

67 miesięcy w letargu, zakończonym śmiercią

Prasa zagraniczna doniosła ostatnio o śmierci młodej Amerykanki Patrycji Mac Guive, którą przezwano

„śpiącą pięknością Chicago”. Niestety, słowo śpiąca — miało tu znaczenie dosłowne. Młoda dziewczyna zapadła w sen kateleptyczny 67 miesięcy temu i żadnymi środkami nie można jej było obudzić.

Pewnego wieczoru zimowego w 1932 roku Patrycja Mac Guive, młoda i piękna stenotypistka, wróciła do domu z biura dziwnie zmęczona i senna. Mieszkała z matką i siostrą w pięknej willi podmiejskiej Chicago.

— Czy jesteś chora? — zaniepokoiła się rodzina.

— Nie, pomóż mi się tylko rozebrać — poprosiła Patrycja siostrę, tak bardzo chce mi się spać, że nie mam siły się ruszać.

Następnego dnia rano daremnie próbowano obudzić Patrycję o zwykłej po-

rze. Zostawiono ją więc w spokoju. Dopiero wieczorem ten mocny sen zaczął budzić niepokoje. Wezwany lekarz stwierdził rodzaj letargu. Pocięszano się, że może za kilka dni to minie. Niestety, miały dni i tygodnie, tygodnie i miesiące, i pomimo energicznych starań szeregu lekarzy nie udało się obudzić pięknej Patrycji.

Wreszcie któregoś wieczoru śpiąca otworzyła oczy, poznała matkę i siostrę i powiedziała ledwie dosłyszalnym szeptem jedno tylko zdanie:

„zerwałam z Fredem”, po czym znów zapadła w swój ciężki sen.

Na tej podstawie psychiatrzy stwierdzili, że przyczyną dotąd nieustaloną tego dziwnego, niekończącego się snu, był zapewne „choć” nerwowy, wywołany jakimś bolesnym przeżyciem.

Po razownie z narzeczoną Patrycji okazało się rzeczywiście, że tego

dnia zapadła w swój straszny sen, posprzezczała się z nim poważnie i postanowiła zerwać narzeczeństwo. Najwidoczniej przejście to wywarło na niej tak głęboki wstrząs psychiczny, że zapadła w letarg.

Nieszcześliwy ten wypadek wywołał oddźwięk współczucia wśród mieszkańców Chicago. Prasa nazwała Patrycję Mac Guive „śpiącą pięknością Chicago” i nazwa ta przylgnęła do niej. Przysłało jej niezliczona ilość kwiatów i podarków, a także listów miłosnych, sądząc zapewne, że może właśnie tego dnia nastąpi niecierpliwie oczekiwanie przebudzenia.

Niestety, nigdy już nie nastąpi. Ostatnia wiadomość, jaką podała prasa o śpiącej piękności Chicago —

to była wiadomość o jej śmierci. Po 67 miesiącach letargu, zawiędzona w miłości Patrycja Mac Guive zakończyła życie.

SPORT

RTM. KULESZA MISTRZEM POLSKI

W Gnieźnie zakończono zostały 7 jeździeckie mistrzostwa Polski. W ostatniej konkurencji mistrzostw rozegrano próbę w skokach przez przeszkody, która jest zakończeniem mistrzowskiego wspaniałego konkursu konia wierzchowego. Tytuł mistrzowski na rok 1937 zdobył rtm. Kulesza na „Ben-Hurze”. Pierwszym wice mistrzem został ppor. Wołoszowski, drugim por. Komorowski.

Zwycięzcom wręczal odznaki osobiste prez. PZJ plk. dypł. Brochwicz-Lewiński w towarzyszącym członków zarządu gnieźnieńskiego Tow. jeździeckiego, organizatora tegorocznych mistrzostw Polski.

ZMIANY W PIŁKARSKICH REPREZENTACJACH POLSKI

Kapitan związkowy PZPN p. Kałuża zmienił skład reprezentacji Polski z powodu konieczności wycofania z drużyny przeciwko Jugosławii zawodnika lwowskiej Pogoni Matjasa. W związku z tym p. Kałuża wyznaczył na środek ataku przeciwko Jugosławii zawodnika Amatorskiego KS Wostala, zaś przeciwko Łotwie w Katowicach zagra na środku ataku Peterek z Ruchu.

POLSCY BOKSERZY STARTUJĄ W BERLINIE

Z Poznania wyjechali do Berlina dwaj nasi bokserzy: Sobkowiak z Warszawy i Kajnar z Poznania, zaproszeni na międzynarodowy turniej bokserski. Bokserom naszym towarzyszy jako kierownik przewodniczący wydziału sportowego Polskiego Zw. bokserskiego p. Rybarczyk.

MISTRZOSTWA LIGI OKRĘGOWEJ

Jutro rozstrzygnięte zostaną następujące mecze o mistrzostwo ligi okręgowej: w Sosnowcu: Unia — Skra. w Częstochowie: Częstochówka — Zagłębie, w Zawierciu: Warta — Turyści, w Będzinie: Sarmacja — CKS. Największe zainteresowanie budzi mecz Sar-

macja — CKS; co do pozostałych spotkań to nie ulega wątpliwości, że zakończą się one zwycięstwem Zagłębia, Unii i Warty. Choć i o niespodzianki nie trudno.

TS SOSNOWIEC — RKS CZARNI

W dniu 10 bm. o godzinie 11 na boisku przy ul. Rudnej w Sosnowcu rozegrają powyższe kluby zawody o mistrzostwo klasy A. Przedmecz o godz. 8.45.

AMATORSKI KS — SS PŁOMIEŃ

W niedzielę dnia 10 bm. na stadionie PMS w Nivce o godz. 15.15 Amatorski rozegra zawody o mistrzostwo klasy A z SS Płomień z Miłowic. Przedmecz rezerw o godz. 13.15.

Komunikat z GIEŁDY PRACY

Ekspozytura Wojewódzkiego Biura Funduszu Pracy w Sosnowcu zgłasza wolne miejsca na wyjazd:

Nr. kol. 118-37 Potrzebny szlifierz na szkło ołowiowe. Warunki 4—5 zł. dniówka.

Nr. kol. 119-37 Poszukiwany instruktor w kliniarsko-koszykarski, obznajmiony z wykonaniem mebli koszykarskich.

Nr. kol. 120-37 Poszukiwany instruktor wypraw skór i szycia kozuchów. Warunki płacy od umowy.

Nr. kol. 121-37 Potrzebny jest majster-instruktor emalierniczy, który by prowadził samodzielnie emaliernię, zatrudniającą około 150 robotników i posiadał pierwszorzędne recepty wytwarzania emalii na naczyniach blaszanych jak źródła zakupów wszelkich do tego przemysłu potrzebnych surowców. Warunki w-g umowy.

Nr. kol. 122-37 Poszukuje się chemika, specjalisty foto-chemicznego, t. zw. emulsjoniera do papierów i płyt fotograficznych. Pierwszeństwo dla inwalidów wojennych i wojskowych. Kandydaci mogą się wykazać świadectwami z pracy z tej dziedziny mogą nadsyłać podania z życiorysem oraz odpisami świadectw.

Nr. kol. 124-37 Poszukuje się 3 krawców, specjalistów na okrycia damskie. Praca zapewniona do świąt Bożego Narodzenia. Warunki od umowy.

Nr. kol. 125-37 Fabryka „Proсна” w Kaliszu poszukuje majstra do wyrobu skór „Picker sa”. Warunki od umowy.

Nr. kol. 126-37 Firma „A. Szrajer” w Kaliszu poszukuje majstra do fabryki wyrobów gumowych do wyrobu pilek i emaliowanych zabawek. Warunki od umowy.

Oferty wraz z odpisami świadectw i referencjami kierować pod adresem: Ekspozytura Wojewódzkiego Biura Funduszu Pracy w Sosnowcu, ul. Zakręt 7, pokój nr. 2.

Zarząd Miejski w Będzinie

podaje do wiadomości Sz. Odbiorców prądu i wody,

że w niedzielę dnia 10-go października 1937 r. od godziny 6-ej do 7-ej rano wskutek naprawy urządzeń nastąpi na terenie m. Będzina przerwa w dostawie prądu i wody.

Prezydent Miasta
(—) A. IZDORCZYK

KINO „E D E N”

JUŻ DZIŚ:

Znakomity zespół aktorski w najweselejszym filmie sezonu

SPOTKALI SIĘ w PARYŻU

w rol. gł. CLAUDETTE COLBERT,
MELVYN DOUGLAS i ROBERT YOUNG

Pocz. I seansu 17.30 w niedzielę o g. 15.30

Kopalnia mydła

W Sowietach, nad brzegiem Morza Czarnego, znajduje się kopalnia jednego w swoim rodzaju minerału, który składa się z kilku pierwiastków jak: krzem, glin, z domieszką tlenku żelaza i węglanu magnezu. W narzeczu miejscowej ludności minerał ten nazywa się „kili”. Posiada on dziwną właściwość. Zanurzony w wodzie pęcznieje, a przy potarciu daje dużo piany. Ludność sowiecka w braku mydła używa „kili” do mycia i prania, po uprzednim zneutralizowaniu szarej i miękkiej masy wapnem. Władze sowieckie zorganizowały podjętą na szeroką skalę eksploatację tego minerału i otworzyła pierwszą na świecie kopalnię mydła.

Komisariat handlu zagranicznego w Moskwie nosi się z zamiarem rzucić pewne ilości tego sowieckiego „mydła” na rynki zagraniczne.

Oryginalny protest WĘGLARZY

W Dunkierce, porcie północnej Francji, daje się odczuć od pewnego czasu dotkliwy brak węgla, spowodowany spadkiem produkcji. Najbardziej cierpią na tym drobni handlarze, którzy na dwukółkowych wózkach, dostarczają opału do domów.

Wózkarze ci w oryginalny sposób wyrazili swój protest przeciwko niedostatkowi transportu węgla.

W niedzielę zebrali się w centrum miasta i ciągnąc z wielkim hałasem puste wózki przeszli aż do portu. Wybrano wówczas z pośród manifestantów delegację, która udała się do prefektury z żądaniem dostarczenia detalistom potrzebnej w handlu ilości węgla.

KINO ZAGŁĘBIE

Dziś **Krwawe walki na Dalekim Wschodzie** DZIŚ genialny mongol **INKISZYNOW** w podwójnej roli: jako okrutny generał Ling i Mr. Wong przemynik broni w filmie

„Tajemnice żółtego miasta”
akcja rozgrywa się na terenie wojny chińsko-japońskiej

Początek seansu o godz. 17.30

Elektrownia Okręgowa w Zagłębiu Dąbrowskim, Sp. Akc.

w Sosnowcu

podaje do wiadomości P.T. Odbiorców prądu, że w niedzielę dnia 10 października br. wyłączony będzie prąd w Sosnowcu na koloniach „Zuzanna” i „Dolna Srodula”, w Dąbrowie na koloniach „Staszic” i „Legionowo” i w Gołonogu na przeciąg czasu od godz. 7-ej do 13-ej.

ELEKTROWNIA OKRĘGOWA W ZAGŁĘBIU DĄBROWSKIM S. A.

DROBNE OGŁOSZENIA

LOKALE

DO WYNAJĘCIA

w nowym domu lokale dwupokojowe z wszelkimi wygodami, Orla 5, tel. 61281.

4 POKOJE

z kuchnią z wygodami III p. do wynajęcia od 1 listopada. Sosnowiec 3 Maja 29 (naprzeciwko Izby Przem.-Handl.) 4356

TRZYPOKOJOWE

mieszkanie z wygodami w nowym domu do wynajęcia. Reymonta 28. 4332

POTRZEBNA

panienka do pomocy w restauracji. Wiadomość Dąbrowa Górna. Sobieskiego 1, Czernicki.

MIESZKANIE

kilkopokojowe do wynajęcia. Sosnowiec — Reymonta 14. 4305

KUPNO i SPRZEDAŻ

MEBLE

stołowe, gabinet, szafki, szafki, gotowe i na zamówienie. Nowoczesne otomany, tapczany, przeróbki. Na dogodnych warunkach pociąg — Chreścińska Wytwórnia

POSADY i PRACE

POTRZEBNA

od zaraz wykwalifikowana fryzjerka-ondulorka: Zakład Higiena, Zawiercie, Górnośląska 9. 4545

P. TOMCZYK

Sosnowiec, Nowopogońska 19. Tel. 630-56. — Przyjmuje pożyczki i obligacje państw. 2484

UZDROWISKA

BYSTRA ŚL.

pensjonat leczniczy Dra Szarewskiego. Przepiękne położenie. Kuchnia wykwinna. Prospekty na żądanie. 5892

Różne

POMNIKI

i rzeźby artystyczne w dużym wyborze oraz wszelkie wyroby białonowe poleca tanio „WIKTORIA” — Dąbrowa, ul. Król. Jad. 46. — Telefon 68-436. 25-letnia gwarancja! 2591

LEKTURY!

gimnazjalne i książki dziecięce wypożycza

KSIAŻNICA MŁODYCH

Sosnowiec, Krzywa 1.

ZAKŁAD

rzeźbiarsko - kamieniarski i żelbetonowy Jan Miteła, Sosnowiec Rudna 17, tel. 625-25. Wykonuje: pomniki, grobowce, figury z piaskowca, marmuru i granitu oraz roboty budowlane. Ceny niskie, na dogodnych warunkach płatności.

REKLAMA

JEST DZWIGNIA HANDLU!

KOSTIUM ROKOKO

Niebieski, skromny twarzony kostium z welny wyglądający jak lewa strona roboty na drutach. Przybranie z jasno i ciemno-niebieskiego sznura jest bardzo ładną ozdobą.

KINO-TEATR

„PATRIA”
L. Marcinkowski i Ska
w Sosnowcu
dawn. Kino Palace

DZIŚ

ERROL FLYNN

pamiętny z filmów „Szarża lekkiej brygady” i „Kapitan Blood” w przepięknym dramacie

„ATAK O ŚWIECIE”

DZIŚ

SOSNOWIEC — Redakcja: Piłsudskiego nr. 4
Tel. 61064. Skrytka pocztowa 62.
Administracja: Piłsudskiego 4 Tel. 61073

Reklamy naczynny przyjmuje
od godz. 11 — 1 i od 6 — 7.

Reklamy redakcja nie zwraca.

Redakcja „Kurjera Zachodniego”

Wiersz milimetrowy jednolamowy: na 1-ej stronie, względnie przed tekstem 1 zł.; w tekście 60 gr.; za tekstem 45 gr. Ogłoszenia drobne do 20 wyrazów 10 gr. za wyraz, ogłoszenia drobne zawierające ponad 20 wyrazów 20 gr. za każdy wyraz. Szerokość szpalu 70 mm: w niedzielę i święta 25% drożej. Układ tabelaryczny 25% drożej. Numery dowodowe płatne. Za terminowy druk oraz przestrzeganie miejsca Administracja nie odpowiada.

BĘDZIN, Małachowskiego 7, tel. 74391. — DĄBROWA, Krótka 13. — GRODZIEC, Kiosk p. Łacińskiego — KIELCE, Sienkiewicza 45
ŁĄŻY, Władysława Jaworski — OLKUSZ, Rynek, kiosk p. Ordaszeńskiego. — STRZEMIĘSZYCE, księgarnia W. Baginskiej. — ZAWIERCIE, 3-go Maja 29. — ZĄBKOWICE, kiosk p. Krupy. — ŻARKI, Pl. Cacoń. — MYŚKÓW, kiosk St. Jaworskiego. — PILICA, rynek, Jaworski. — CZĘSTOCHOWA, Wierzyńska 27, KAZIMIERZ — PORĄBKA, ul. Wiejska 13, Leon Mączka.

REDAKTOR NACZ. STEFAN ARNOLD. — DRUK „KURJER ZACHODNI” W SOSNOWCU, PIŁSUDSKIEGO 4. — REDAKTOR ODP. HENRYK STRYJEWSKI.